

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD február 2.

32. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonciere-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lolbah-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Diszes temetés volt vasárnap Szuboticián. A végtisztességen megjelent a főispántól és a katonai helyőrség parancsnokától kezdve a városnak csaknem minden előkelősége. Cilinderes urak vitték a koporsót a ravatalról a gyászokcsira. A gyászmenet élén diszruhás rendőrök lépkedtek, mögöttük a katonazenekar a gyászindulót játszotta és a hatlovas halálhintót igen nagyszámu közönség követte. Tekintélyes férfiak szemében könnyek csillogtak és arcukat mélységes megindulás felhőzte. Valami nagy ur lehetett — mondotta valaki a gyalogjáró szélén felsorakozott bábmészakodók közül. Pedig szegény embert temettek. Szűkös fizetésén kívül nem volt egyebe, csak a becsülete, puritán jelleme és hite az igazságban. Királyi ügyész volt.

Kevesebb fizetésből, mint amennyit egy jobb szakmunkás megkeres, családjával együtt társadalmi rangjának megfelelő életmódot kellett folytatnia. Amit egy bíró vagy ügyész az államtól kap, a legszükségesebb elég a mindennapi kenyérre. A középosztályt azonban a létfenntartás problémáján kívül társadalmi kötelezettségek is terhelik. A királyi ügyészség vezetőjének reprezentálnia kell, elvárják, hogy megjelenjen minden olyan ünnepélyen, banketten, mulatságon, ahol hatósági személyek részvételére számítanak. Milyen hősi küzdelmet kell vívnia önmagával egy ilyen főtisztviselőnek, hogy a jövedelmében megszabott anyagi lehetőségek és az állásából folyó nobile officiumok teljesítése között egyensúlyt tartson. Az az impozánsan megnyilvánult gyász, amellyel a szuboticiai királyi ügyészség vezetőjét elkísérték utolsó útjára, nemcsak a hivatalfőnöknek szólt, hanem az embernek is, aki a tisztesség, a heroikus önmegtagadás és a tiszteletet parancsoló morális tekintély példája volt.

Kemény kézzel fogta az igazság pallosát, hogy lesújtson azokra, akik vétettek a törvények ellen. Hivatából a vád képviselője volt és tisztét megalkuvást nem ismerő lelkiismeretességével látta el. Mint jó ügyész, szigorú volt a megítélésben, de a mindenáron büntetni akarás zordonsága nélkül. A törvény parancsait a szívkönyörületességével hajtotta végre és semmi olyan jogos kívánságot nem utasított vissza, amit hivatása keretein belül teljesíthetett. Előzékenység, udvariasság, megértés és humanizmus hatotta át működését, amellyel annyi szerencsétlen ember sorsát irányította. Soha senkivel nem érezte azt a keserűséget és meghasonlottságot, amelyet az anyagi gondok olyan könnyen robbanhatnak ki különösen fontos hatáskört betöltő tisztviselőkből. Mennyi kísértésnek lehet kitéve az igazságszolgáltatás funkcionáriusa, akinek intézkedéseivel életbevágó ér-

dekek fűződnek, ha nélkülözni kénytelen! Még megközelíthetetlen becsületességében is nagy károkat okozhat, ha elhatalmasodik rajta a nyomorúságból fakadt ellenséges indulat, amely arra uszítja, hogy mások megfélemlítését a maga fájdalmas erőfeszítések árán megőrzött becsületességével torolja meg. A vasárnap eltemetett királyi ügyész az igazságot összeegyeztette a szeretettel, a szigorúságot a türelemmel, a büntetést az emberiséggel. A maga szenvedéseit nem akarta megbosszulni azokon, akik ki voltak neki szolgáltatva. Hajthatatlan volt önmaga iránt és csupa melegség és szánalom azok iránt, akik a törvény sulya alatt görnyedtek.

*

Szerdán kezdődik a költségvetés parlamenti vitája

Az ellenzék éles támadásra készül a kormány ellen

Beogradból jelentik: A vasárnapi népgyűlések után a politikai érdeklődés újból a parlament ülései felé fordult. Hétfőn nyugodt csendben folyt le a szkupstina ülése, amelyen néhány kisebb jelentőségű javaslatot tárgyaltak. Az ellenzék ugyan rövid időre tüntetően kivonult az ülésről, de ez a demonstráció sem volt nagyon barátságtalan jellegű. Annál viharosabbnak ígérkezik a szerdai ülés, amelyen a költségvetés vitáját fogják megkezdni. Valamennyi párt erősen készülődik a vitára, amelyben nemcsak minden pártvezér, hanem valamennyi ismertebb parlamenti szónok is felszólal. Érdekes, hogy nemcsak az ellenzéki felszólalások ígérkeznek élesnek, hanem a Radics-pártban is észlelhetők olyan jelek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a párt tagjai sulyos kritikát fognak gyakorolni a költségvetés egyes tételei fölött.

A parlament ülése

A parlament hétfőn délelőtt Trifkovičs Márkó elnöklésével ülést tartott, amelyen a napirend előtt dr. Jovanovičs Vászsa földművelésügyi miniszter válaszolt Moskovičs földművespárti képviselőnek a dragani méntelep ügyében hozott intézett interpellációjára. Ezután rátértek a napirendre, amelyen az állami hajópark kisajátításáról szóló törvényjavaslat szerepelt.

Apostolovičs radikális, többségi előadó ismertette a kétszakaszos törvényjavaslatot, amely szerint az állami hajóparkot 1926 január 1-től az állam saját kezelésébe veszi és ezért a nemzetgyűlés felhatalmazza a minisztertanácsot, hogy bizza meg a közlekedésügyi minisztert a folyamhajózást szabá-

A vajdasági igazságszolgáltatás egyik erősségét veszítette el az elhunyt királyi ügyészben. Olyan férfira, amelyen ő volt, a rómaiak azt mondták: *vir bonus*. Emlékét a szuboticiai társadalom szép temetéssel tisztelte meg. Aki nem tudta, kit temetnek, azt hitte, hogy a földi javak paradicsomából szállítanak valakit az örök pihenés helyére. Pedig királyi ügyész temettek, Themisnek szegénységi fogadalmat tett szerzetesét, aki anyagi gondokkal viaskodva, egy pillanatra sem ingott meg becsületességében és jószágában. Mikor következik el már az az idő, amikor az igazságszolgáltatás papjainak nemcsak halálát, hanem életét is felruhazza az őket megillető külső dísz az államkormányzat gondoskodása?

A nemzetgyűlés ezután 151 szavazattal 42 ellenséggel általánosságban, majd a második és harmadik olvasás után 150 szavazattal 48 ellen részleteiben is elfogadta a javaslatot.

Ellenzék nélkül

A napirend második pontja a hadikártalanítási bizottság két tagjának megválasztása volt. A szavazás előtt az ellenzék együttes deklarációt tett, amelyben kijelentik, hogy a kormány megsértette a házszabályokat, mert a bizottság összeállítását nem a proporcionalitás elve szerint végezték el és törvényellenesen járt el, mert már két éve nem terjesztett be a hadikártalanításról elszámolást. A deklaráció után az ellenzék testületileg kivonult és a kormánypártok egyhangulag Zsutyevics Aleksza és Alekszics Jován radikális képviselőket választották meg a bizottság tagjaiként.

A katonai aviatikusok kötelező biztosítása

A napirenden ezután a katonai aviatikusok kötelező biztosítása szerepelt. Rankovičs előadó felolvasta a szakkbizottság jelentését, majd Trifunovičs Dusan tábornok, hadügyminiszter kérte a javaslat elfogadását. Rélákkal igazolta a biztosítás szükségességét. Eddig tizenhárom katonai aviatikus ért halálos baleset.

A nemzetgyűlés 186 szavazattal egyhangulag elfogadta a javaslatot. A parlament legközelebbi ülése szerdán délelőtt tíz órakor lesz, a napirenden a költségvetés vitája szerepel.

A miniszteri és főispáni autók költségei

A pénzügyi bizottság többségi tagjai és a miniszterek hétfőn délután tanácskoztak az állami autókról szóló szabályrendelet ügyében. Az értekezlet megegyezés nélkül oszlott szét, mert a bizottság egyes tagjai a kerületi főispánok autótartási engedélyének megvonását és a miniszteri autók költségeinek redukálását kívánták. A miniszterek a kívánság ellen voltak, úgyhogy az ügy a kormánypártok plénuma elé kerül.

Davidovičs Ljuba agitációs útja

Davidovičs Ljuba, a demokráta-párt elnöke Nisből nem tért vissza Beogradba, hanem hétfőn Alekszinácon tartott népgyűlést.

Az albán-jugoszláv tárgyalások

Cincár-Markovičs, a külügyminiszterium albán osztályának vezetője hosszasan tárgyalt Kukics Szava nyugalmazott vámvezérigazgatóval, a jugoszláv-albán tárgyalások megkezdéséről.

A délutáni ülés

Délután a szkupstina tovább folytatta a folyamhajózási törvény vitáját.

Szmodelj klerikális kritizálta a felosztott hajózási szindikátus működését, de elvben ellenzi a hajózás államosítását.

Timotijevics Koszta demokráta indokolta meg ezután módosító javaslatát, amely szerint a hajópark átvételét két államtanácsosból és két semmitűszéki bíróból álló bizottság végezze.

Miletics Krszta közlekedési miniszter zárószavában válaszolt az ellenzéki felszólalásokra és kijelentette, hogy Timotijevics Koszta javaslata ellenkezik a fennálló törvényekkel.

„Csak egy kicsit meghalok“

Esküvő elől a halálba

Beogradból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt vasárnap délután Beogradban. *Eskenházi* Natália, az egyetem bölcsészeti fakultásának hallgatója, több diáktársával együtt felment az egyetem harmadik emeletén levő tanterembe. Alig beszélgettek pár percig, a leány hirtelen az ablakhoz ugrott és lábaival az utca felé lóbáznai kezdte magát alá ablakpárkányon.

— Mit csinál Natália? — kérdezte rémülten az egyik kolléganője, mire a leány nevetve így válaszolt:

— *Semmit. Csak egy kicsit meghalok!* És levetette magát a harmadik emeletről az utcára. A szerencsétlen leány borzasztó zúzódásokat szenvedett. Halálukkal szállították be a kórházba.

Az öngyilkos leány levelet hagyott hátra, amelyben kéri hozzátartozóit, hogy bocsássanak meg neki. A rendőri nyomozás megállapította, hogy *Eskenházi* Natália jegyben járt dr. *Miatovics* Milán orvossal és az esküvőjüket két hét múlva kellett volna megtartani.

Nagytakarítás

Baranyában

Elbocsájtották Opacsics Jövő belimanasztiri jegyzőt

Dárdáról jelentik: Baranya egész területén éveken keresztül közismert volt *Opacsics Jövő* belimanasztiri községi jegyző, akit a nép röviden csak „*Csika Jövőnek*“ ismert és nevezett. *Opacsics* három évvel ezelőtt 1922-ben került Belimanasztira. Baranyában a közállapotok a lehető legrendezetlenebbek voltak, Baranyával senki sem törődött, ha csak annyiban nem, hogy a világról se kerüljön megfelelő ember a megfelelő helyre. *Opacsics Jövőnek* ez az elve kiválóan érvényesült. Nem volt megfelelő ember s kinevezték Belimanasztira. Azóta már mindenütt kicserélték a megfelelő s alkalmas községi jegyzőket, csak a *Csika Jövő* maradt mostanig a helyén — Belimanasztiron. Erre a kivételes bánásmódról alaposan rá is szolgált, mert három év alatt iskolát teremtett abban, miképp lehet a lakos-

ságnak minél több szenvedést okozni, ártatlan embereket minél leleményesebben veckszálni.

A német és magyar lakosság között németet azoknak a száma, akiket hivatalos helyiségében végigkormányozott, megbotoztatott, hivatalos hatalmával visszaélve letartóztatott és napokig fogvatartott. Heteken át koboztatta el a lapokat és a község háza udvarán rögtönzött autodafékat rendezett, amit csak a megyei hatóság közbelépésére szüntett be.

A baranyai nép elkésereése egyre növekedett a belimanasztiri kényur ellen,

annál érthetőbb most az öröm *Opacsics Jövő* elbocsájtásának hírére, aki végre három esztendő után összeroppant a főlhalmozódott vádak súlya alatt.

Belimanasztira új jegyzőnek *Sesics István* eddigi branyinvrhi jegyzőt nevezték ki, akit *Jovanovics* dárdai főszolgabíró vezetett be hivatalába.

A főbíró és az új jegyzőt az egész falu ünnepele fogadta a pályaudvaron és örömmel emlegették azt a megnyugtató intézkedést, amely az új jegyző személyével új rendszert is jelent Belimanasztir sok kellemetlenségét átélő lakosságának.

Mi történt Pancsevón?

A pancsevói vezető tisztviselők nyilatkozata

Néhány nappal ezelőtt beogradi munkatársunk tudósítása alapján hírt adtunk a Pancsevó városnál folyó vizsgálatról, amelynek során *Perunicics* Dusan, a beogradi főispánság jogi referense több vezető tisztviselőt felfüggesztett. A közleményre vonatkozólag a következő nyilatkozatot kaptuk:

»A *Bácsmegeyi Napló* 1926 január 26-ikán megjelent 25. számában »Felfüggesztették Pancsevó város polgármesterét« címmel beogradi keltezéssel egy közlemény jelent meg, amely azt állítja, hogy a belügyminisztérium hétfőn felfüggesztette állásától dr. *Margan* Vladimir pancsevói polgármestert és még egyenéhány városi főtisztviselőt.

Ugyanebben a közleményben foglaltatik továbbá *Perunicics* Dusan urnak, a bácskai tartományi kerület jogügyi előadójának állítólagos kijelentése, mely szerint a város vezetősége több esetben elikkasztotta a munkások napibérét, árverés nélkül adott ki munkákat, hamisított aláírások alapján eszközölte a megrendeléseket és sok hamis tanusítványt adott ki. Ugyancsak *Perunicics* Dusan urnak tulajdonítatik az a kijelentés is, hogy hétfőn felfüggesztették állásától dr. *Margan* Vladimir polgármestert, dr. *Radivojovics* Dusan tisztii főügyészt és *Mandresevics* Izidor városi pénzügyi tanácsnokot azzal, hogy ezek

a felfüggesztések az 1924. és 1925. évi ügyiratok megvizsgálása alapján eszközöltettek és hogy a vizsgálatot kiterjesztik a korábbi évek gazdálkodására is.

Mindezekre a következőket jelentjük ki: »Nem felel meg a valóságnak, hogy a belügyminisztérium három munkát hivatalunktól felfüggesztett volna, nem igaz, hogy a város vezetősége a munkások napszámát elikkasztotta volna, hogy árlejtés nélkül adott ki munkákat, hamisított aláírások alapján eszközölt megrendeléseket és sok hamisított tanusítványt adott ki.

A fegyelmű vizsgálat ellenünk épp úgy mint a szűkebb tanács többi tagjai ellen már 8 hónap óta folyik és a vizsgálat eme hosszú tartama alatt felmerülhetett volna ellenünk elegendő bizonyíték, ha ilyen bizonyítékok léteznének és elég alkalom és ok lett volna felfüggesztésünkre, ha ilyen ok és alkalom adódott volna. A vizsgálat eddigi menete nem adott okot felfüggesztésünkre és nem is fog ilyet produkálni, habár a városi tanács tagjai ellen nyolc hónap óta folyik is akadálytalanul a vizsgálat.

Pancsevó, 1926 január hó 30. napján. Tisztelettel: dr. *Margan* Vladimir városi polgármester s. k., *Mandresevics* Izidor városi tanácsnok s. k., dr. *Radivojovics* Dusan városi

főügyész s. k.

Készséggel közöljük ezt a nyilatkozatot, annál is inkább, mert az egész Vajdaságban ismeretes az az agilitás és hozzáértés, amellyel dr. *Margan* Vladimir polgármester Pancsevó város ügyeit vezeti s mert Pancsevó közönsége pártkülömbőség nélkül meg van győződve a három tisztviselő korrektségéről és fedhetetlenségéről.

Mi érthetőnek találjuk, hogy egy ilyen vizsgálat *nyolc hónap* át folyik s nyolc hónap óta állandóan veszélyeztetve van egy nagy város és vezető tisztviselőinek nyugalma. Amilyen fontos érdek, hogy az igazság kiderüljön és azok, akik bünt követtek el, elvegyék büntetésüket, olyan fontos az is, hogy a *hosszadalmas vizsgálat ne okozzon felesleges izgalmakat.*

Mondj igazat . . .

Beniczky Ödönt végleg kizárták az Országos Kaszinó tagjai sorából

Budapestről jelentik: Az Országos Kaszinó vasárnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen a három tagból álló új igazgatóság megválasztásán kívül döntöttek *Beniczky* Ödön volt belügyminiszter ügyében is. *Beniczky* ugyanis ismeri pörével kapcsolatban a Kaszinó választmányára kizárta a tagok sorából. *Beniczky* a határozat ellen felelősséget élt s bár az Országos Kaszinó tagjai közt sok híve van a volt belügyminiszternek, az antilegitimista csoport már a közgyűlés megnyitása előtt *határozottan hangoztatta, hogy Beniczky kizárását az országos közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja.*

A közgyűlésen viharos jelenetek származtak abból, hogy egyesek *Beniczky* vel kapcsolatban *Nádossy* nevét és szerepét is szóba hozták.

A tisztikar megválasztása után került sor a *Beniczky*-ügyre, amelyben névszerinti szavazással döntöttek. A jelenlétek közül *negyvenen nem szavaztak, huszonkét tag szavazását megsemmisítették és végeredményben: negyvenketen Beniczky* Ödön kizárása ellen szavaztak, kétszázötvenhatan pedig mellette. *Beniczky* Ödönt tehát az Országos Kaszinó legfelsőbb fóruma kizárta a kaszinó tagjai sorából.

Glória

Irla: *Szekala Jenő*

Az énekmester előszobájában kettőn ültek és várták lázas remegéssel, amíg rájuk kerül a sor. A falak körül színes szalagokkal és koszorúkkal ékborítva, a poros habér és sárguló virág közé itt-ott díszes ezüstkoszoru és aranytrofeum is vegyült, a mester régi művészdicsőségének emlékei, mert valamikor maga is nevezetes tenorista volt, aki nagy sikereket aratott európai és amerikai színpadokon, míg őszülő fővel hazalépet szülővárosába, Milánóba, hogy énektanításnak szentelje hátralevő éveit. Nagyon öreg ember volt, a háta már görnyedezett, de így is ijesztő és fenyegető jelenség: majdnem két méterre nyúlt óriás s még mindig reitentes erő lakozik széles, oszlopos csontjaiban. Ha énekelt zengő, tisztá hangokon, néha akkora magas c-eket vágott ki, hogy hámulattal teltek el ifjú tanítványai. Garonulnak hívták.

A két magyar ifjú először van ma itt: együtt tettek meg az utat Budapestre. Szepgeve várják, hogyan fogadja majd őket a mester. Sok tügg attól.

Az egyik ifjú *Nyergesnek* hívják: zömök, napsütötte arcu, pirosposzsgás, hetykebajszu fiatalember: baritonistának indult. A másik *Lator* névre hallgat: nyulánk, szőke, sápadt és szeplős. Ő a tenorista. Nagyon jó barátok ők kettőn.

A szolgál a bonylóban ülteti le őket. — Nem lehet most zavarni a mestert, — mondja félig sugva. — *Glória* kisasszony van nála.

— Ki az a *Glória*?
— Amerikai lány. Itt tanul ki nálunk. Az ajtó félig nyitva, azon át kiszűrődik a zongora hangja. A mester maga ül a zongoránál és kíséri a lányt. Tisztán hangzik az ének.

A két ifjú szájátva hallgatja. Mintha megnyílt volna a mennyezet, s őrüti templom boltívei alatt ülnének, vagy egy nagy opera árkádjai alatt.

— Ennél magyszerűbb énekesnőt még nem látott a világ.

— Csak a tündérek énekelnek így.

— Égi tünemény... csoda.

— Barátom, én máris fűlig szerelmes vagyok *Glóriába*.

— Én is.

— Leborulok eléje... úgy fogom csokolni öltözködének a szegélyét.

— Én pedig meg fogom kérni a kezét. Feleségül fogom venni.

Nyerges és *Lator* ellenséges indulattal néznek össze.

Kinos... ijesztő csönd. Csak a zongora halk futamait hallani és *Glória* kisasszony magas, szárnyaló trillái csengetnek.

— Butaság... — morogja *Nyerges*.

— Nem fogunk összeveszni egy ismeretlen amerikai lány fölött.

— Hanem?

— Huzzunk sorsot. Akinek a szerencse kedvez, az udvarolhat *Glóriának*, — a másik visszavonul.

— Itt a kezem.

— Tehát... szerencse föl... Fej vagy irás.

Parányi ezüstlő pénzdarab dönti el a küzdőket. *Nyerges* fejre szavazott, *Lator*

tor írásra. A szerencse *Nyergesnek* kedvez. Ő marad a győztes. *Glória* kisasszony a megállapodás értelmében immár az övé, ha csak az amerikai kisasszonykának, aki mégis csak a legérdekeltőbb fél az ügyben, nincs ez ellen valamelyes kifogása.

Lator elsápad.

— Jó... hát félreállok az utadól. Máris veszem a kalapomat és megyek. Csak holnap jelentkezem a mesternél. Te csak ismerkedj, *Glóriával*.

Eltűnik. A baritonista magára marad. Heves szívdobogás vesz erőt rajta hirtelen. Ime nyílik az ajtó: megjelenik a tünemény a kerék föld legszebb női hangjának tulajdonosa. Mögötte a mester erőteljes, hatalmas alakja.

Nyerges ijedtében majdnem hátraesett a széken.

Glória kisasszony néger lány volt. Se nem szép, se nem rut. — vonásai elég szabályosak — alakja karcsu, öltözköde előkelő ragyogó — és még kedvesen mosolyog is. Mégis csak szerencsen. Bőre fekete, akár a szurok. Nem az ő esete. Ezért kár volt öre mennie legjobb cimborájával.

Föláll. Esetlenül bemutatkozik.

Este *Nyerges* találkozik a barátjával.

Nem árulja el neki, hogy az énekesnő néger, s hogy pillanatok alatt kibárándult belőle; inkább a nagyfelkűt játssza.

— Hát átengedem neked *Glóriát*, fiu... látom, fűlig szerelmes vagy bele. Udvarolhatsz neki bátran. En így is elutazom. *Rapalóba* megyek: ott tanít valamj világhírű mester. *Garonn* mód-

szerével amúgy sem vagyok megelégedve.

Azért nem volt megelégedve a módszerrel (bár ezt is elhallgatta bölcsen), mert *Garonn* mester a próbaéneket után úgy kívágta, mint a tököt.

— Köszönöm... hálásan köszönöm, — dadogja *Lator*, könnyekig meghatódva, barátja nagylelkűsége fölött.

Hat hét múlva újra találkoztak. *Nyerges* visszatért Milánóba.

— No, mit csinálsz? Hogy vagy? Mi van *Glória* kisasszonnyal? Udvarol-gatsz-e neki?

Lator arca sugárzik a boldogságtól.

— Angyal... valóságos fekete angyal... barátom... *Glória* meghallgatott. Ő is szerelmes belém. Megsügek egy nagy titkot. *Glória* kisasszony ma már a menyasszonyom. Neked köszönhetem, pártás... neked.

— Megörültél?

— Én vagyok a világ legboldogabb völegénye.

— S mi tetszett rajta. A hangja?

— Az gyönyörű.

— Vagy a szeme?

— Az is szép.

— Vagy hogy olyan fekete?

— Neki elfelejttem, hogy fekete.

— Mégis, mért veszed el?

— Mert megszerettem... és mert nem is nagyon rossz parti. Tudj meg, cimhora, hogy *Glóriának* nemcsak a hangja nagyon szép, hanem a hozomány is. Az apja dugszagdag buifalói vállalkozó... és képzeld... *Glória* kisasszony egymillió dollár hozományt kap.

KISEBBSÉGI ÉLET

A paktantárgyalások az erdélyi magyar párt és a kormány között még nem fejeződtek be. Biztosra veszik azonban, hogy ezen a héten végleges döntés lesz, mely lehetővé teszi a párt vezetőségének, hogy meghozza határozatát: a községi választásokon egyedül, illetve külön listával vesző részt vagy pedig elfogadja valamelyik román párt — esetleg a kormány — együttműködési javaslatát. A várható eshetőségekről Zimá Tibor, Arad város magyar képviselője így nyilatkozott: «Ha a helyzetet világosan nézzük, úgy arra a konkluzióra jutunk, hogy az erdélyi magyarságot politikai mentalitása, múltja és egész elhelyezkedése érzelmileg a nemzeti pártokhoz utálja. Kétségtelen azonban, hogy a liberálisok — a kormánypártiak — ma többet tudnak nyújtani, mint bármely más párt. Ilyen nagy horderejű kérdésekben, amikor vitális érdekekről van szó, a politikai vezetőknek nem szabad csak kimondottan érzelmű szempontok után menni. A nemzeti párt nem keresi túlságosan a kooperációt a magyarsággal. Ezt a pártot a regában azzal akarják népszerűtlené tenni, hogy magyar-barátsággal vádolják, az élelapok Maniu Gyulát állandóan magyar diszruhában karráközzik és ha valamelyik nemzeti párti politikus kellemetlen igazságokat vág oda egyik-másik régi királyságbeli politikai pártnak, azonnal jön a gunyos visszavágás: «Menjenek Budapestre.» Amíg a régi pártok elbíriák a magyar párttal való együttműködés politikai következményét, ugyanez a nemzeti párt csak lehetéltelent jelent. De még ez sem lenne baj. Nagyobb baj az, hogy a nemzeti párt Erdélyben a legerősebb, itt van a legkevésbé szüksége legyvertásra. Ha az erdélyi kétnemzetű magyarság a regában élne, már régen meglenne a megegyezés a két párt között. Így tehát könnyen előállhat az a helyzet, hogy a magyarság, illetve ennek politikai szervezete, a magyar párt, kénytelen lesz a kormánypárttal megegyezést kötni.»

*

Anshelescu, mint az erdélyi lapok írják, újabban rendeletet adott ki, amely szerint már a legközelebb a román nyelvből, földrajzból, történelemből, alkotmánytanból román vizsgát kell tenniük mindazoknak a községi tanítóknak, akik 1925-ben a vizsgát nem teheték le.

*

Az erdélyi zsidók új orientációja: a magyarság. A községi választásokon már közös listával szeretnének harcba indulni. A tárgyalások folynak a két párt közt, de még nincs közöttük végleges megállapodás, miután a magyar párt a bukaresti tárgyalások sikerétől tette függővé, hogy a paktumot ratifikálja. Ezek után — mondotta Fischer József, a zsidó párt elnöke. — nagyon meglepne bennünket, hogy ha a magyar párt a kisebbségekkel való további tárgyalás mellőzésevel akár a liberális, akár más párttal való megegyezés által kész helyzetet teremtené, mert hiszen ez egyet jelentene azzal, hogy a magyar párt nem kíván a többi kisebbségekkel együtt haladni. Mi mindenesetre bevárjuk a fejleményeket és a jövőbeli magatartásunkat attól tesszük függővé, hogy a híresztelésekből mi a valóság. Egyelőre szervezkedünk, bizonyosságát fogjuk adni annak, hogy a zsidóság úgy mennyiségileg, mint minőségileg fontos tényező, melynek erejével a községi választásoknál is számolni kell.»

*

Nagykaroly ügyvédjei akcióit indították, hogy visszahelyezzenek állásába egy olyan magyar bírót, akit azért fűgesszettek fel, mert egy tárgyaláson magyarul ismertett egy bizonyos jogesetet az ügyvédek előtt. Az akcióban egy a magyar, mint a román ügyvédek részvesznek, akik együttesen határo-

ták el, hogy a magyar bíró érdekében kegyelmi kérvényt fognak benyújtani. A kegyelmi kérvényben arra fognak hivatkozni, hogy a magyar bíró egyike a legkíméletesebb, feddhetlen előéletű és jellemű bírónak, aki magyarul létező teljesen megtanult románul és most senki sem képes a helyét betölteni. A nagykarolyi ügyvédek ezenkívül elhatározták, kéri-

fogják a kormányt, hogy a megnagyob- bodott hatáskörrel rendelkező járási- bíróságnál megszüntetett negyedik bírói állást rendszeresítsék és mindegyiket töltsék be, hogy a zilahi törvényszék minden héten egy napon tárgyalja a károlyiak ügyeit és állítsanak fel pénzügyigazgatóságát kirendeltséget Nagy- károlyban.

Helyreállt a német birodalom egysége

Éjfélünnepély a kölni dóm előtt

Kölnből jelentik: Vasárnap éj- félkor nagy ünnepséget rendeztek a kölni dóm előtti téren a város felszabadulásának örömeire. Már a kora esti órákban ezrével gyűlt a nép és éjfélkor már mozogni sem lehetett a hatalmas téren. Éjfélünnepélyt tartott a dóm valamennyi harangja megszólalt és a téren felállított rádió-készülékek az egész birodalomba szét- vitték a hét éves megszállás után

felszabadult kölniek örömrival- gását.

Abenauer főpolgármester ünnepi beszédében méltatta a nap jelen- tőségét és különösen azt emelte ki, hogy hét év után újból hely- reállt a német birodalom egy- sége. Ezután **Braun** porosz mi- niszterelnök tartott szónoklatot és lelkes szavak kíséretében meg- eskette a népet a birodalomhoz való hűségre.

A kisantant-konferenciát

február 10-én Temesváron tartják meg

Egy napos lesz a konferencia

Beogradból jelentik: A kisantant- konferenciát, amelyet eredetileg Dobrovnikban, majd később Blédben akartak megtartani, a román kor- mány kérésére több ízben el kellett halasztani. A legutóbbi tervek sze- rint a konferenciát február 20-ikán kellett volna megtartani Blédben. Román részről Ducea külügyminisz- ter azt a kívánságát fejezte ki, hogy a konferenciát ezuttal ne jugoszláv területen, hanem a vasuti közleke- dés szempontjából sokkal inkább megközelíthető **Temesváron, tehát román területen tartsák meg.**

A jugoszláv külügyminisztérium feltételeken beleegyezett ebbe a tervbe, végleges elhatározását azon- ban a cseh külügyminisztérium ál- lásfoglalásától tette függővé és azt

kérte, hogy február 20-ika előtt le- gyen meg a konferencia. A román külügyminisztérium ehhez hozzájá- rult és megállapodtak abban, hogy **a konferencia február tizedikén lesz Temesváron.**

A külügyminisztérium értesülése szerint ehhez a tervhez és ehhez a dátumhoz a cseh kormány is hozzájárul. Minthogy mindhárom külügy- miniszter túlságosan el van foglal- va, a konferencia előreláthatólag egy napig tart.

Megállapodtak abban is, hogy a legközelebbi konferenciát feltétlenül Jugoszláviában tartják.

A február tizediki konferenciának legfontosabb tárgya a frankhamisi- titással összefüggő politikai kérdé- sek megvitatása lesz.

Jugoszlávia is követel

kártérítést Magyarországtól

A két állam közötti tárgyaláson rendezik a kártérítési ügyeket

Megírta a **Bácsmegeyi Napló**, hogy a magyar kormány horribilis követeléseket támasztott Szubotica városával, illetve az S. H. S. királysággal szemben azon a címen, hogy a trianoni békeszerződés jogot ad Magyarországnak, hogy azo- kért a közigazgatásukért, utakért, amely- lyek S. H. S. területre esnek, kárpótlást követeljen. A békeszerződés ugyanis úgy intézkedik, hogy ha az új határ egy vá- ros területét két részre osztja, harmelyik város követelheti, hogy a másik **pénzbeli kártérítést** fizessen azokért a közigaz- gatásukért, amelyek területén maradtak. A magyar követelésnek az ügye, ame- lyeket a magyar kormány a **hágal nem- zeti döntőbírósg elé is terjesztett**, a nemsokára újra megkezdődő jugoszláv- magyar tárgyalásokon is szóba fog ke- rülni.

A magyar követeléseknek még csak részben való teljesítése is súlyos anyagi válságba kergethette Szubotica városát, melyet a szerencsétlen agrárreform min- den vagyonától amúgy is megfosztott. Ezért a közeledő tárgyalások híre érthe- tő izgalmat és gondot okozott a szuboti- cai városi hatóság és a polgárság körében.

Beogradi munkatársunk ezért illetékes helyen utána járt a hírek alaposágának és érdeklődött a jugoszláv kormány ál- lásponja felől a magyar igényekkel szemben. Felvilágosításunk, amelyeket a

legáltalánosabb tényezőktől nyertünk, tel- jesen megnyugtatók és kiderül belőlük, hogy a közel jövőben emiatt a kérdés miatt nem kell Szuboticának pénzügyi katasztrófától tartani.

— Szubotica Magyarországnak jutott részével kapcsolatban — mondták munkatársunknak — valóban támasztott a magyar kormány bizonyos anyagi kö- veteléseket. Ez azonban nem elkülönített kérdése Szuboticának és semmiesetre sem fog mint külön kérdés tárgyalás alá kerülni.

— **Hasonló követeléseket természetesen a jugoszláv kormány is támasztott a magyar kormánnyal szemben.** Hiszen az országhatár nemcsak Szuboticánál halad keresztül a város területén, hanem a hosszú határvonal mentén igen sok köz- ségi határt szel át. Így nekünk is vannak nagy számban olyan területeink, ame- lyek Magyarországhoz tartozó közsé- gekhez tartoztak és ahol mi tarthatunk igényt a községi vagyon megfelelő ré- szére. Mindezeket a kérdéseket tehát együttesen kell rendezni.

— Ami speciálisan Szubotica esetét il- leti, ott sem honorálhatjuk a magyar kö- veteléseket távolról sem abban a mérték- ben, ahogyan azokat elsőízben felállítot- tak. Ennek a kérdésnek rendezésénél nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tényt, hogy azon a 17.000 hold területen,

amely Szubotica területéből Magyaror- szágra esik, fekszenek éppen a város or- dai is, amelyek évről-évre effektív hasz- not hoztanak. De mi csoda effektív, pénz- ben kimutatható nyereséget hoznak ez- zel szemben például az iskolaépületek, az utak stb., amelyek nálunk maradtak? Ezek ugyan nagy vagyont képviselnek, de nem hogy jövedelmet hozzanak, még rengeteg pénzbe is kerül a fentartásuk.

— Egyébként még az sem bizonyos, hogy ez a kérdés már a közeljövőben egyáltalában tárgyalás alá kerül-e a két ország között. A tárgyalások utrafelvé- telének időpontja — fejezte be nyilatko- zatát informátorunk — még különben sincs megállapítva. Amúgy azonban kö- zölhetek, hogy a jugoszláv delegáció tagjai állandó permanenciában vannak és nagyban folyik az elkövetkező tár- gyalások anyagának előkészítése.

(b. 1.)

Petrovaradin

Radics-párti polgármestert választott

A Radics-párt vasárnapi nagygyűlése

A petrovaradini városi közigazgatási élet sem tud megnyugodni. A nemzet- gyűlési képviselőválasztások után Grgin- csevics Vilim polgármester lemondott s helyét átadta Romics Dragutin volt szüadosnak, aki azonban már röviddel megválasztása után kijelentette, hogy a polgármesteri állásról lemond, mert sa- ját munkája annyira igénybe veszi, hogy hivatali teendőit nem tudja kellőképen ellátni.

Romics lemondását pár nappal ezelőtt fogadta el a vukovári főispán és szom- batra volt kitérve az új polgármester választás, amelyhez a petrovaradini kép- viselőtestület mind a husz tagja teljes számban eljött.

A képviselőtestületi ülésen dr. **Jauk Antal**, a vukovári főispán megbízottja elnökölt.

A választáson **három jelölt** állott egy- mással szemben, ezek közül kettőnek egyforma esélye volt, míg a harmadik, a petrovaradini kisiparosok jelöltje, **Barth József** szabómester csak demon- strációképen volt jelölve és beerte a kapott egy szavazattal. A fennmaradt 19 szavazat közül a Radics-párti **Jella- sics Iván** 11 szavazattal győzött az ugyancsak Radics-párti **Grgincsevics An- drija** ellen. Az újonnan megválasztott polgármester foglalkozására nézve **állami erdész** és megválasztása után nyomban elfoglalta új hivatalát.

A petrovaradini Radics-párt különben vasárnap délután a Frankopán vendég- lőben 4—500 főnyi közönség részvéte- lével tisztújító nagygyűlést tartott, a melyen dr. **Sibenik, Krnjevics** és **Raj- kovics Gjuro** Radics-párti képviselők is résztvettek és hosszabb beszédeket mon- doztak. A megejtett tisztújításon **Persalf** Iván birtokost, a Radics-párt eddigi el- nökét és **Ugrinics Tomát**, az eddigi el- nököt újra megválasztották. Ezenkívül többtagu tisztikart és választmányt vá- lasztottak.



Kötelessége

745

minden szép hölgynek a páris emulsió „Visagine” Adeline Patti használatát. Üvege 30 din. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárak- ban. Jugoszláviai főváros: Zágreb, Galvaja ul. 8.

CIRKUSZ

Operett
a frankhamisításról

Olvassom, hogy Prágában nemcsak mozidráma, hanem operett is készült Windischgraetz-ről, Nádossy-ról meg az egész frankhamisítási botrányról. Ez a helyes. Így is kell. Elvégre muszáj változatosabbá tenni már az operett műfajt. Hiszen az operett-szöveg halála az, hogy lassanként minden librettó annyira egyforma, hogy Nagy Endre egész nyugodtan megírhatta a szabványos operettet. Ma minden operett a pénzzavarral küzdő királyról, hercegről, vagy katonatisztról szól, meg a szobalányvá átöltözött dollárkisasszonyról, esetleg a pajkos szobalányról. Az életnek temérdek jelentősége van, amire még az operett nem nyúlt hozzá. Itt van mindjárt ez a frankhamisítás is. Ez csak háflás operett-téma! Windischgraetz szerepéből táncos-kómikus szerepet kell írni azon a címen, hogy ő *tojtáncot* járt a büntetőtörvénykönyv paragrafusai közt. Zadravec alakja némi átirással kitűnő alkalmat nyújt arra, hogy a náiva domborítsa benne az új operettben. Nádossy lesz a *rendőrfőnök jó fiú* s milyen kitűnően lehet elhelyezni a felvonások fináléjában a kórust. Szerepelhet a fajvédők kara, a sőtétben bujkálók kara s az igazságszolgáltatás kara, amely a végen utóleri őket. És nem utolsó előny, hogy ez lesz az az operett, amelyben nem hiba, sőt ellenkezőleg stilszerű, ha valaki hamisan énekel.

Nekem már előre tetszik ez a prágai frank-operett. Ha már társszerző nem lehetek benne, engedjék meg, hogy itt átnyújtsak az operettgyár címére néhány ugynevezett ötletet.

Bob herceg belépőjét kitűnően lehetne aplikálni a következő átiratban:

Nádossy belépője:

Bépesten van a Markó-ucca
A Markó-uccán van több sarok
A sarkon vannak a fogházak
S a cellán vannak ablakok
Az ablakokban grófok vannak
Grófok, bárók és hercegek
Azt se hittem volna, hogy egyszer
A cellában majd én is bent leszek.

Marsovszky szívesen énekelné a Leányvásár után — szabadon:

Történt hajdanán,
Hogy egy álmán
Hágába ment a kis bohó
Nyaktiló, nyaktiló.

Ezt is Nádossy énekelhetné:

Gimbelem, gombolom
Hamisíts angyalom
A léletemre nincs okod
Hiszen megmentnek, jól tudod

A Tatárjárás népszerű dala is átirható ilyenformán:

Gyárts csak hamis frankot
Bata kis baka
Igy kívánja ezt a
Haszdrreglama.

Bethlen Istvánt sem kellene kihagyni a darabból. Az ő számára is volna egy kitűnő dalbetét, amellyel Perényi Zsigmond báróhoz írt levelét kísérné:

Zsiganak írom ezt a levelet
Frankot csinálni nem igen lehet
De ha mégis csináltak vigyázzni jó lesz
Vigyázzon Szöröcsy, vigyázzon a TESZ.

Aprokát levél ez édes Zsigusom
Hogy mit is írjak, nem tudom
Ha megjő Pestre moszjő Szaerwein
Én csak azt mondom: nein, nein, nein.

A harmadik felvonás fináléját a Szegény Jonathan-ból kellene megcsinálni ilyenféleképpen:

Nincs pénz, fuccs, oda a bevétel
Következik most az őrizetbevétel.

S végül »a gróf beleesett a vízbe« című ismert operett kardalt is nyugodtan fel lehetne használni a következő lényegtelen átalakítással:

Esik a dinár

Az amerikai adósság-tárgyalások nehézségeinek hatása a dinár árfolyamára — A kormány új instrukciókat küldött Washingtonba Stojadinovic pénzügyminiszternek

Beogradból jelentik: A „Politika“ hétfő reggeli száma — mint a *Bácsmegyei Napló* is jelentette már — washingtoni jelentés alapján hírt adott arról, hogy a jugoszláv delegáció amerikai pénzügyi tárgyalásaiban nehézségek álltak be. Hétfőn azután hivatalos helyen is megerősítették ezeket az Amerikából érkező híreket, amelyek szerint a *háborús tartozások rendezése ügyében megindult tárgyalások nehezen haladnak előre, az amerikai delegáció ujjannan támasztott követelése miatt.*

Politikai körökben a Washingtonból érkező hírek meglehetősen aggodalmat keltenek, főleg azért, mert az *amerikai adósság-tárgyalásokon felmerült nehézségek hétfőn már a dinár zürichi jegyzésében is éreztették hatásukat*, tekintve, hogy a dinár legutóbbi — stabilnak mondható — 9:15-ös jegyzése 9:145-re esett. Po-

nyegtelen átalakítással:

A herceg benne van a vízbe
EME-nisük meg őt, EME-nisük meg őt.

A dalok száma, éppúgy mint a papírfrank, tetszés szerint szaporítható. Ezek a dalok azonban, ellentétben a frankkal, fémjelzett kitűnő slágerek. Az új operett sikere már előre biztosítva van. —x.—

litikai és gazdasági körökben azonban remélik, hogy ez a jelenség csak átmeneti és a dinár lényegesebb értékesítkéséről egyáltalán nem kell tartani.

A Washingtonból érkező jelentések következtében Nincsić külügyminiszter hétfőn délelőtt szakemberekkel konferenciát tartott, amelynek befejezése után a *kormány új instrukciókat küldött a Washingtonban tárgyaló Stojadinovic pénzügyminiszternek*. Az amerikai adósságtárgyalások kérdésével egyébként a minisztertanács is foglalkozni fog legközelebbi ülésén.

Mértékadó gazdasági körök véleménye szerint a dinár árfolyamára az amerikai tárgyalások végleges megkötésének *sem lenne hatása*. Minden ok megvan arra, hogy a dinár árfolyama emelkedjék s erre számítani is lehet.

A bogarasi asszonyháboru

Nyolc fogért egyhavi fogház

A szubotivai törvényszéken hétfőn több kisebb büntető ügyben tartott főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa.

Fogat—fogért

Koncz Ágnes bogarasi cseléd ellen az volt a vád, hogy Szorcsik Máriának egy követ nyolc fogát verte ki.

Az elnök (a vádlottnak): Büntösnek érzi magát?

A vádlott: Nagyon szépen fölkérem a nagyságos főbíró urat, bűnös vagyok abban, hogy kiütöttem annak a leánynak a fogát, de ő gyűtt nekem.

Az elnök: Mondja el, hogy történt az eset.

A vádlott: Ugy történt, kérem, hogy elmentünk husvét másodnapján délután Szabó Péterékhez vendégségbe.

Az elnök: Mi az, hogy elmentünk? Ki ment el oda?

A vádlott: Én meg az uram. Az a leány, a Szorcsik Mária később jött oda és elkezdett engem csúf szavakkal piszkolni.

Az elnök: Mit mondott?

A vádlott: Többen voltunk ott a házbán és mi asszonyok bent voltunk a szobában, az emberek pedig a ház előtt ültek a padon. Egyszerre jön a Mária és azt mondja: — Annak az urát ölelgettem, aki félti az urát.

Az elnök: Miből tudja, hogy ez magára vonatkozott?

A vádlott: Én rá is vonatkozott, mert az én uramat ölelgette.

Az elnök: Maga mit szól?

A vádlott: Semmit. Délután ámentünk a kórcsinába. Este visszajöttünk a Szabó Péterékhez és amikor készültünk hazafelé, a Mária megint megsértett. Kijött utánunk. Egyre piszkolt. Én ekkor a vasuti töltés mellett árokba főttem egy követ és azzal kiütöttem a fogát.

Az elnök: Hogy történt ez?

A vádlott: Nem tudom kérem, nagyon meg voltam ijedve. Ő jött nekem. Nem tudtam, hogy mit csináljak.

Az elnök: Ki volt még ott?

A vádlott: Az uram.

Az elnök: És mivel fenyegette magát?

A vádlott: Azt mondta, hogy kitapossa a befelmet.

Az elnök: Ugy látszik, hogy nem taposta ki a belet, de maga kiütötte nyolc fogát.

A vádlott után Szorcsik Máriát hallgatta ki a bíróság.

Elmondta, hogy április 13-ikán este hét és nyolc óra között ő is ott volt Szabó Péteréknél.

— Még a Szabó kért — mondja a tanu — hogy maradjak ott a gyerekeknel, de mondtam, nem maradhatok és kimentem. Erre a Koncz Ágnes elkezdett szidalmazni és már röpiit is a kő a számhoz. Az ütés után elesettem és elvesztettem eszméletemet.

Az elnök: Hány fogát ütötték ki?

A tanu: Nyolcat.

Ezután Szabó Péternét hallgatta ki a bíróság tanúként.

Az elnök: Maga látta, amikor a vádlott a követ dobta?

A tanu: Nagyon sötét volt. Nem lehetett látni. A vádlott asszony az urával a vasuti árok szélén ment.

Az elnök: Látta, hogy a Szorcsik Mária rárohant a vádlottra?

A tanu: Azt nem láttam, csak hallottam, hogy csunyán szidta.

Bánki Iván né lényegtelen vallomást tesz.

Koncz Lukács tanu, a vádlott asszony férje az elnök kérdésére, hogy mit tud az esetről, ezt mondta:

— Nem tudok én kérem semmit. Ittas voltam, tán a feleségemet pofoz is vágtam vagy kétszer.

A tanúk hallgatás ezzel véget ért és Perzsić Bozsidar dr. törvényszéki orvos előírásait az orvosi szakvéleményt Szorcsik Mária sérüléséről.

A perbeszéd elhangzása után megkérdezte az elnök a sértett Szorcsik Máriát, hogy mennyi kártérítést kér,

A sértett: Nyolc fogamat kiütötte nyolc aranyfogat kellett csináltatni. Ez nyolcezer dinárba került. Ezt kérem.

A bíróság a vádlottat súlyos testi sértés vétségében mondotta ki bűnösnek és egy havi fogház fő- és 200 dinár mellékbüntetésre ítélte. A sértett részére 3000 dinár kártérítést ítél meg a bíróság a kivert nyolc fogért.

A fiatalokú liliomtipró

Egy tizenöt évesnek látszó, vézna, fejletlen gyerek ült a vádlottak padján, azzal vádolva, hogy egy tizenegy éves kis leány ellen erkölcsstelen merényletet követett el.

Az elnök kérdésére elmondta, hogy Garenovic Stipán a neve, tizennyolc éves, de amikor az eset történt, még nem töltötte be tizennyolcadik életévét. Tagadta a vádat, csak annyit ismert be, hogy a kisleánnyal tréfából játszott. A leány hívta őt be az istállóba játszani. A leány korát nem tudta, azt hitte, hogy már idősebb.

Az elnök: Milyen idősnek hitte?

A vádlott: Tizennygy évesnek.

Ezután a kisleány állt a bírói emelvény elé és megtette tanuvallomását, majd a leány szüleit hallgatta ki a bíróság.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és a bíróság a vádlottat, tekintettel arra, hogy amikor a tettet elkövette, még nem töltötte be tizennyolcadik életévét, két havi fogházra ítélte.

A délbácskai
kommunistáka noviszádi felelővíteli bíróság előtt
Az obrováci halálos verekedés

A múlt évi nemzetgyűlési képviselőválasztások idején a noviszádi rendőrség házkutatást tartott Czrvencsics Nikolának, a Continental biztosító társaság noviszádi igazgatójának Zrinyi Petarucca 64. szám alatti lakásán, mely alkalommal nagymennyiségű kommunista agitációs nyomtatványt: röpiratot és eredeti moszkvai hirdményt foglalt le. A nyomtatványokat Moszkvából futárok hozták Beogradba, ahonnan a kommunista központ juttatta el Noviszádra.

A rendőrség őrizetbe vette Czrvencsicset és megfigyeltette a címére érkezett leveleket, melyek részletesen beszámoltak a Lenin-alapra megindított gyűjtés eredményéről, sőt egyik-másik levélhez a gyűjtött összeg is mellékelve volt. A nyomozás kiderítette, hogy az egész Dél-Bácskára kiágazó kommunista szervezkedésről van szó, amelynek Czrvencsicsen kívül Bordás József feketeci napszámos és Buacs Dusan csurogi borbély a vezetői. A két vezért letartóztatták s kívülük még több mint harminc gyanúsított került vizsgálati fogságba.

Buacs Dusan és 19 társát azzal vádolta a noviszádi ügyészség, hogy tagjai voltak egy forradalmi szövetségnek, amely az államrend és az államforma erőszakos megváltoztatását tűzte ki célul.

A noviszádi kerületi törvényszék múlt évi július 18-án Buacs Dusan borbélyt és Sasics Jócó földművest egyenként 4-4 évi fogházra ítélte, míg a többi vádlottat felmentette.

Buacs és Sasics védőinek felelővítésére folytatán hétfőn tárgyalta a kommunista pert a noviszádi felelővíteli bíróság és jóváhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amely ellen a két elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

A noviszádi kerületi törvényszék múlt évi április 16-án Kolarov Spasoje obrováci napszámot hét évi fogházra ítélte, mert 1924 szeptember 12-én Obrovácon Popin Jócót verekedésből kifolyólag több ízben megszurta, úgyhogy e sebe-sülések következtében Popin meghalt. Kolarov jogos védelemre hivatkozott, de a bíróság nem fogadta el védekezését.

A noviszádi felelővíteli bíróság hétfőn jóváhagyta Kolarov büntetését. Az elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

Politikai fordulatot idéz elő a frankhamisítók ellen kiadott vádirat

Bethlen kompromisszumot ajánlott fel az ellenzéknek — Saját pártja is bukottnak tekinti a miniszterelnököket — Az ellenzék kifogásolja a vádirat homályos részleteit — A parlamenti vizsgálóbizottság szerdán foglalkozik a vádirattal — A rendőrség hétfőn megkezdte az új nyomozást — Zdravetz Istvánt elmozdították a tábori püspökségtől

Elrendelték a vizsgálatot a Társadalmi Egyesületek Szövetsége ellen

Budapestről jelentik: A frankhamisítás politikai fejleményei előreláthatóan rákényszerítik Bethlent, hogy lemondjon és helyet adjon egy olyan kormánynak, mely *kifelé és befelé egyaránt rendelkezik a szükséges bizalommal*. Ezidőszent ugyan Bethlen mindent elkövet, hogy a bukástól meneküljön és olyan irányban igyekszik megoldást keresni, hogy

a politikai felelősség kérdésében az ellenzékkel kompromisszumot kössön,

az ellenzék azonban, mely a parlamenti vizsgálat során eddig is igen sok adat birtokába jutott, arról nézve, hogy Bethlent felelősség terheli, nehezen megy bele abba, hogy néhány miniszter elejtése után *politikai esélyeit és követelését feladja*. Bethlen kompromisszumos terve az, hogy a parlamenti vizsgálat után rekonstruálja a kormányt és

az új kormányból kihagyja Rakovszky Iván belügyminisztert, Pesthy Pál igazságügyminisztert és Walkó Lajos külügyminisztert, akiknek felelőssége kétségtelenül megállapítható.

A kormányoldalon azt hiszik, hogy ezzel sikerül az ellenzéknek leszerelni. Bethlen ezenkívül kisebb politikai engedelmekkel próbálja a súlyos válságot megszünteni. Nagyon megnehezíti azonban Bethlen helyzetét az, hogy a mostani kritikus időkben

az egységspárt már nem áll szilárdan a háta mögött.

A vádirat súlyos politikai hatása

Az ügyészségnek a frankhamisítás ügyében elkészült vádirata — amelyet a *Bácsmegeyi Napló* már ismertetett — óriási feltűnést keltett politikai körökben. *Pártkülönbség nélkül bizonyosnak tartják*, hogy

a vádiratnak olyan politikai következményei lesznek, amelyek már a legközelebbi napokban lényegesen megváltoztatják a politikai helyzetet.

A parlamenti vizsgálóbizottság már szerdai ülésén foglalkozik a vádirattal, a melyet az ügyészség vasárnap küldött meg Zsitvay Tibor elnöknek és Rubinek István előadónak. A vizsgálóbizottság több tagja már hétfőn betekintett a vádiratba és politikai körökben a legnagyobb feltűnést az keltette, hogy

az ügyészség a vádiratban megállapítja, hogy Bethlen miniszterelnök is tudott előre a frankhamisításról. Ezért már a kormánypárt is befejeztek tekinteli Bethlen bukását.

Az ellenzéki pártok érthetetlennek tartják, hogy *miért történt a vádirat megszerkesztése olyan gyorsan*, hogy az még az ügyészség tagjait is meglepte.

Különösnek tartják, hogy a vádiratot ilyen nagy sietséggel már elkészítették, holott a büntető motívumai közül még semmi sincs kidolgozva és a rendőri pótnyomozás csak most veszi kezdetét.

Jogászai szempontokból is sok kifogást emelnek a vádirat ellen, amely sok helyen érthetetlen. A legnagyobb feltűnést keltette az a hely, hogy az ügyészség vádirata olyan súlyos büntetési vádokat vádolja Zdravetz István tábori püspököt és Baross Gábert, a Postatakarékpénztár vezérigazgatóját, amiről még a legbeavatottabbaknak sem volt tudomá-

A párton belül még mindig fennáll az a rebellis csoport: a liberális szárny, a mely teljesen le akar számolni az eddigi kurzus-politikával és azon dolgozik, hogy magát Bethlen miniszterelnököt is *küldje a nyeregéből*.

Ez a csoport titkos tanácskozáson készíti elő akcióját.

Ugyanakkor az a lényege, hogy a kormányt már a parlamenti verdit bejárása előtt új kormány váltsa föl. Az egységspárt liberálisai főleg Rakovszky Iván belügyminiszter ellen élezzik ki a helyzetet, aki, hír szerint,

önszántából levonja a politikai felelősség következtét és már a legközelebbi napokban szenatóriumba vonul.

Rutkay Ödön dr., a belügyminiszter titkára már vasárnap telefonon érdeklődött a Gizella-telepi szenatórium igazgatóságánál aziránt, hogy a Gizella-telepen mikor kezdődik a szezon, mert Rakovszky Iván hosszabb ideig akar ott üldülni.

Pesthy Pál távozásáról is sokat beszélnek és beavatott helyen már azt is tudják, hogy az igazságügyminiszter, aki a székszárdi törvényszék elnöke volt, a *budapesti ítélőtábla elnöke lesz*, utóda Juhász Andornak, a kuria jelenlegi elnökének.

Az ellenzék egyelőre várakozó álláspontot foglal el, mert reméli, hogy Bethlen előbb-utóbb belátja, hogy nincs más választása, mint a lemondás.

suk. Ezért

érthetetlennek tartják, hogy az ügyészség ilyen súlyos vádak alapján miért nem tett szigorubb intézkedéseket Zdravetz és Baross Gábor ellen.

A vádiratnak Zdravetz István tábori püspök szerepére vonatkozó részével kapcsolatban hétfő délután a következő nagy feltűnést keltő hivatalos kommunikékét adták ki:

— A frankhamisítás ügyében kiadott vádirattal kapcsolatban illetékes helyen annak közlésére hatalmazták fel a Magyar Távirati Irodát, hogy

Zdravetz István tábori püspököt ügyosztálya vezetésére és a katolikus tábori püspökséggel kapcsolatos teendőik ellátása alól január 14-ikén felmentették.

Ezzel természetesen nincsen érintve Zdravetz egyházi *jurisdikciója*, amelyben kizárólag a római szentszék illetékes intézkedni.

Politikai körökben különösnek tartják, hogy Zdravetz felfüggesztéséről csak két hét után adnak ki hivatalos kommunikékét és éppilyen érthetetlennek tartják, hogy Baross Gábert a súlyos vádak ellenére sem függesztették fel állásától,

hanem csak a fegyelmi eljárást indították meg ellene. A fegyelmi vizsgálatot vezető Samassa Aurél miniszteri tanácsos hétfőn erre nézve kijelentette, hogy a Postatakarékpénztárnál folyamatban lévő vizsgálat eddig nem állapított meg olyan fegyelmi vétséget, amely okot adná a felfüggesztésre, a vádirat azonban lényeges változást idéz elő e tekintetben és a szükséges intézkedések a napokban megtörténnek. Aziránt egyébként már történt intézkedés, hogy a Baross Gábor

áltat Windischgraetznek szabálytalanul kiutalt négyszáz millió megtérüljön.

Ellenzéki körökben meglehetősen elégedetlenség nyilvánul meg egyébként a vádirat ellen, mert az az általános vélemény, hogy a vádirat egyes részei *homályosak és nem világítanak rá minden részletre*.

Az egységspárt liberális szárnya nem tekinti az ügyet a vádirattal befejezettnek.

mert ennek a csoportnak is az a véleménye, hogy a vádirat annyira homályos, hogy ezzel korántsem tekinthető a frankhamisítási ügy *átküldöttnek*.

A védők egyébként már kijelentették, hogy valamennyi vádlott nevében *kifogással fognak élni a vádirat ellen*. A vád-

A budapesti rendőrség megkezdte az új nyomozást

Az ügyészségről hétfőn reggel kilenc órakor Marinovich Jenő főkapitányhoz átküldték Sztrache főügyész négy és fél oldalas átiratát, melyben

utasítást ad, hogy a rendőrség indítsa meg az új nyomozást

és megadja azokat az instrukciókat, a melyeket a nyomozás folyamán figyelembe kell venni. Az átirat megérkezése után Marinovich magához kérette Kato Rezső rendőrfőtanácsost és Laky Dezső detektívfelügyelőt, akivel megbeszélte a nyomozás tervét.

A nyomozást most is Bauer Ernő rendőrfőtanácsos fogja vezetni, akikben a franciák teljesen megbíznak.

A rendőrség elsősorban ki fogja hallgatni a letartóztatásban levő frankhamisítókat. A kihallgatások a Markó-uccai fogházban fognak lefolyni és *jelen lesznek azon a francia megbízottak is*. A legfontosabb, amit tisztázni akarnak: Szörtsy *hová rejtette el azt a határoz darab ezerfrankost*, amit lakására vitt és amire nézve megtagadta a vallomást.

A franciák biztosan tudják, hogy Windischgraetz négyszáz millióért megvásárolt egy papírkészítő gépet, melyet egy német mérnök tervezett.

A gépről, melyet a legprimitívebb eszközök segítségével hártypapírt lehet készíteni, Windischgraetz az ügyészségen megtagadta a vallomást.

A másik fontos kérdés, hogy Windischgraetz kitől tanulta el a pénzhamisítás technikáját. A franciák szerint

Windischgraetz oktatója a titkosatos Schulze volt,

akiről annyit már sikerült megállapítani a franciáknak, hogy a háború alatt Szentpéterváron a cári bankjegy-

Vizsgálat a Társadalmi Egyesületek Szövetsége ellen

A hétfői napnak egyik legérdekesebb eseménye, hogy

a belügyminisztérium elrendelte a TESZ ügykezelésének felülvizsgálását

és a vizsgálat lefolytatását a székesfehérvári tanácsára bízta. Csak szombaton rendezte el a belügyminiszter a Magyar Nemzeti Szövetség ellen a vizsgálatot, a mely egyik egyesülete a TESZ-nek és amelynek báró Perényi Zsigmond az elnöke. Ez a vizsgálat vasárnap már meg is kezdődött és ugyálszik már az első napon olyan adatokat produkált, ame-

tanács február közepén tárgyalja a vádirat elleni kifogásokat.

A parlamenti bizottság kihallgatja Vass népjóléti minisztert

A parlamenti bizottság szerdán fogja kihallgatni Vass József népjóléti minisztert, akinek megidézése azért vált szükségessé, mivel a frankbotrány kibővítésének idejében, december 1-től 17-ig helyettesítette a külföldön tartózkodó miniszterelnököt. Megállapítást nyert, hogy Jankovichék letartóztatásáról december 15-én érkezett meg az első távirat a külügyminisztériumba és a Magyar Távirati Iroda-ba és a népjóléti miniszter kihallgatása során éppen azt kell tisztázni, hogy erről a táviratról *kapott-e nyomban értesítést a helyettes miniszterelnök, vagy sem*. A frankbizottság szerdai ülésén Vass miniszter kihallgatása után *azoknak az utasításoknak az ügyét fogják megvizsgálni, amelyekkel Jankovich és Marsovszky Hágába utazott*. Ezután kerül majd sor Baross Gábor, a Postatakarékpénztár vezérigazgatója elleni fegyelmi iratok áttekintésére, míg Naber követ és a külügyminisztérium több más tisztviselőjének kihallgatására, akiknek közreműködésével Jankovichék *utárizgatványban jutottak*, csak a bizottság esztendőki ülésén kerül a sor.

nyomda igazgatója volt.

Később résztvevett a társadalmi kormány bankjegyhamisításában, majd Beszterbe szökött. Itt került össze a múlt év elején eddig még kiderítetlen módon Windischgraetz herceggel, aki

magával hozta Budapestre és elhelyezte a Térképeszeti Intézetben.

Schulze tanította ki a herceget, aki valószínűleg szakember lett a pénzhamisításban. Később Gerő vette át Schulzétől a pénzhamisítás vezetését.

A franciák szeretnék tudni, hogy a herceg hol ismerkedett meg és kinek az utján Schulzeval,

kérdést is intéztek efelől Windischgraetzhez, aki azonban megtagadta a vallomást.

Windischgraetz és a fekete börze

A francia nyomozók szerint azóta még tisztázva, hogy Windischgraetz hercegnek kicsoda az a társa, akivel valószínűleg akarta megvalósítani a bankjegyhamisítás tervét. A francia nyomozók ennek a kérdésnek a tisztázására nagy súlyt helyeznek.

Az már kiderült, hogy Windischgraetz a frankgyártás megkezdése után a fekete börzéről akart embereket megnyerni a hamis bankjegyek forgatombahozására. Ez a fekete börze a Wesselényi- és a Rombach-ucca környékén van és ott többnyire notórius pénzhamisítók tartózkodnak egyéb kétes elemek között. Nádossy azonban ezt a tervet nem fogadta el, hanem másolatot ajánlott, akik azután részesei is lettek a frankhamisításnak.

Hír szerint az újabb nyomozás két héten belül befejeződik.

lyek szükségessé teszik a TESZ ellen is a vizsgálatot.

A TESZ elleni vizsgálatnak annál nagyobb a jelentősége, mert

ez a vizsgálat tulajdonképpen az Albrecht-puccs szervezésére vonatkozik, tekintve, hogy a TESZ-ben indult meg az Albrecht-propaganda és a TESZ választotta néhány hét előtt Albrechtet kormányzóelnökévé.

A Társadalmi Egyesületek Szövetségében csoportosult valamennyi felfedő egyesület, számszerűen negyvenhárom és így,

a vizsgálat többek közt az Ébredő Magyarok Egyesülete, a MOVE szervezet, a MEFHOSz, a Közalkalmazottak Nemzeti Szövetsége, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, a Turul, Bajtársi és Levente-szövetségek és más kurzus-egyesületek ellen irányul.

Ezeknek a TESZ-ben csoportosuló egyesületeknek az elnökei sorába tartoznak többek közt *Eckhardt Tibor* nemzetgyűlési képviselő, *Tormay Cecil* irónő, *Pekár Gyula* volt miniszter, *Keleti Dénes* államvasuti vezérigazgató, dr. *Wolff Károly*, az udvarnagyi bíróság elnöke, *Budaházy Miklós* volt különítményi parancsnok, *Csilléry András* volt miniszter, dr. *Szemere Béla* főorvos, az *Ullinpuccs* egyik fővádlottja és a fajvédő szervezeteknek még több képviselője,

Jankovics titokzatos naplója

A frankhamisítási ügy egyik legérdekesebb és a nyomozás során olyan nagy jelentőségre jutott dokumentuma kétségkívül a Hágában letartóztatott *Jankovich Arisztid* ezredes naplója. Az ezredes rendkívül pontos ember lehetett és sok tekintetben *Jankovich* katonai pontosságának köszönhető, hogy a frankhamisítás technikai végrehajtói és a hamispénzt forgalombahozók a rendőrség kezére kerültek, hisz

a naplófőjegyzések szolgáltatták azoknak az adatoknak legnagyobb részét, amelyeket a franciák átnyújtottak a budapesti rendőrségnek és amelyek segítségével állandóan ellenőrizték a nyomozást.

Először a *Matin* közölt töredékeket a naplóból, később pedig egyes részletek itt is, ott is felbukkantak a világsajtó hátsólapján. A napló hiteles szövege mindamellett a titokzatoság homályába burkolva maradt és csak most került nyilvánosságra a hiteles szöveg Budapesten.

A zsebnaptár és a vörös notesz

A naplójegyzetek nyilvánosságra került szövegeiből elsősorban azt lehet megállapítani, hogy azok a részletek, amelyek már eddig is közöltek a lapok — minden cáfolat ellenére — valóban hitelesek.

Jankovics naplója két részből áll. Egy kis piros noteszban és egy vastagabb zsebnaptárban vannak a naplójegyzetek.

Mindent tudó kis-naptár

Időrendben korábbi adatokat a zsebnaptár tartalmaz, amelyet a csehszlovák és a francia detektívek kutattak föl Elefánton, az ezredes dolgozószobájának íróasztalában.

Sűrűn teleírott harminckét oldal ez a napló, amely az utazás előkészületeiről szól és csaknem percnyi pontossággal elmondja a frankhamisító ezredes életét az elutazása előtti hetekben. A naplónak ebből a részletéből hoztak eddig legtöbbet nyilvánosságra a lapok és szinte szóról-szóra a naplójegyzetek szerint mondja el az ügyészség már ismertetett vádirata is, hogy miképpen történt a pénzhamisítás az előkészületektől a hágai delegátusok elutazásáig.

A napló lapjai kabaré-élmények mellett az utlevélügyről, az énekesnő neve mellett *Albrecht* főhercegről van szó.

Néhány kiragadott mondat a naplóból: Elkísérnek N.-hez, aki kilátásba helyezi az utazást — holnapra és ajánlást ígér *Kányához*. Meglátjuk, igaz-e? A fényképek nála. (Dec. 2.)

Margitánál délután. Marie, Louis, Georg Darányi. Hosszu vita, amely végén elhalikul. Szó van *Albrechtről*. Nem telefonálok *Barossnak*... karrikatura, jó vacsora. (Dec. 4.)

Idégen pénz szétosztása: dollár és frank borítékokban. Wg. meghívta *Gömböst* vacsorára. (Dec. 6.)

Wgnél formális vita Lajossal, melyben ő azt ajánlja, hogy bécsi és lengyel katonákkal kell kiküldeni. Ő maga fogja őket összeválogatni. Levél *Sztiojakovitznak*. (Dec. 7.)

akik a vizsgálat során számot loznak adni a frankhamisítási ügynek az *Albrecht-propagandával* való szorosabb összefüggésről.

Sauerwein újabb cikke a Matinben

A *Matin* vasárnapi száma közli gróf *Károlyi József* helyreigazító nyilatkozatát a frankhamisítás ügyében tett és nagy portfelvert nyilatkozatával szemben. Ugyancsak a *Matin* vasárnapi száma közli *Sauerwein* újabb Bécsből keltezett tudósítását, amelyben hangsúlyozza, hogy a magyar kormány nem menthető fel az alól a vád alól, hogy az évek óta elkövetett bűncselekmények megtorlatlanul hagyásával kedvező atmoszférát teremtett a frankhamisítás elkövetésére.

Lajosnak előadom a pénz szétosztási tervét. Olaszok készek. Nádossy csak holnap fog munkához. Rába és az emberei nem úgy dolgoznak, ahogyan kéne. Nánás is vagyok. Ki az akciókiallításra! *Algya*, *Tótvárady*, *Takács-Tolnay* miniszterek lehetnek. Csáky nem nagyon népszerű, de küzdésében *Janky Kocsárd*dal Nagy Pál ellen ő maradt fölül. Este a Belvárosban »Szerelem és Halál«. Szép darab. (Kibetűzhetetlen név)... Nem lesz sohasem miniszter, mert nem *albrechtista*, a la *Lorx*. P. N. jön a kész okmányokkal, sok okos dolgot mond, a gyilkosságok kérdéséről is. Nádossy is Berlinbe ügyünkben és érdekekben. R. podgyász leplombázása. (Dec. 8.)

Este utazás. A herceg nagy terveket sző Bécsre és *Gottlóra*. Emberei este érkeznek. *Glatter* szép képet festett *W. Máriáról*. A Térképészeti emberei jönnek. Az utazásom nagyon érdekfeszítő lesz.

Színház, vacsora — hazafias alapon

Az életanti naplónak ez a része megszokad. Más helyütt közli a napló *Jankovich* kiadási elszámolását.

December 1. Vadászkiirt-szálló, cigány, ebéd, vacsora.....	276.000
Utlevél, fotográfia.....	55.000
Andrássy-uti kabaré.....	120.000
December 2. Reggeli, villamos, színház, vacsora.....	165.000
Haza! Takaréknál fölvétel....	2.—
Ebből Rábának.....	200.000
December 4. Ebéd Poschnál, Vadászkiirt, színház, bombor	240.000
December 6. Többek közt kijavítása Rába rossz ruhájára.....	100.000
December 9. Jegyek Bécsbe és vissza.....	4.182.000
Nemzeti Színház.....	90.000
December 10. Kapok 22,303.000 K-t.	

December 11. (Péntek.) Bécs. Dollárt váltok be. Autó. Ebéd. Koncert. *Majolika-Saal*. Suppé 141 shilling.

December 12. *Sacher*, stb., étkezőkocsi, stb. 53 sh.

December 11. A Pesten vett idegen pénz elég az utra és *Amszterdamban* az első napra. Marad M.-nak és M.-nak 10—10 hollandi forint.

A piros notesz

Jankovich naplójának másik része a piros notesz, amelyet Hágában találtak, kevésbé érdekes, tele van alig érthető számhíroglyfakkal, menetrendekkel, kezdetbűnkkel, külföldi címekkel. Néhány telefonszám, majd ismét kiadások és végül uti program:

December 16 (szerda). Elutazás 11 óra 5 perc Kopenhágába, 17-én tovább... 21-én hétfő Berlin — el Wienbe, 22-én Wien, 23-án Bagota.

Itt azonban tévedett a mindig pontosan számító *Jankovich*. Huszonharmadikán nem tért vissza Budapestre: éppen akkor tartóztatták le Hágában. És ezzel megkezdődött a legizgalmasabb magyar világotrány.

Mozitrukkal meghiusított gyermekrablás

Izgalmas rendőri hajszja egy üres pólya után

Budapestről jelentik: A legmulatságosabb filmhistóriát is megszegyeníti az a történet, amely vasárnap délelőtt játszódott le az *Aggteleki-ucca* 8. számú ház előtt. Hosszadalmas családi háborúság az előzmény. *Ladók Sándor* tanár válopört indított felesége, *Mezey Gabriella*, a szubotícai színház volt segéd-szobretje ellen, mert gyermekével együtt elhagyta és visszatért a színi pályára, amelyre eredetileg készült. A házaspár kisleányát a bíróság az anyjának ítélte.

Mezey Gabriella szombaton akarta elvinni a kis pólyás babát, de tervét nem valósíthatta meg, mert dr. *Szathmáry* kerületi orvos szerint a gyermek betegsége miatt nem volt elszállítható. Az anya erre elment a rendőrségre, ott csak a bírói ítéletet mutatta föl, az orvosi bizonyítványról nem szólt semmit, mire a rendőrség elrendelte a gyermek kiadatását. Detektíveket adtak az anya

mellé, aki külön három férfit is vitt segítségül. Rendőr is csatlakozott hozzájuk.

Amikor ez a *brachium Mezey Gabriellával* a ház elé ért, *Ladók* tanár nem volt otthon, csak a fivére, aki mérnök. A mérnöknek hirtelen mentő ötlete támadt. Leszaladt az uccára, autótaxit állított a ház elé, visszafutott a lakásba, egy üres pólyát a karjára kapott, beugrott az autóba és elvágatott. Erre az egész kíséret az autó után vetette magát. Hajrá! Ezalatt pedig az apa, aki értesült a dolgról, elsietett a rendőrségre, fölmutatta a hatósági orvosi bizonyítványt, amire a karhatalmat visszavonta. Közben az üldözők elérték a mérnököt a pólyával, rájöttek, hogy a pólya üres, rohantak vissza a házhoz. Itt az apa most már fölmutatta az újabb rendőri intézkedést. — Sikoly, tabló!

A novogradiskai pénzhamisító három ezer dináros csalást követett el Noviszadon

Két év után nyomozták ki a tettest

Plavics Gyóka szveti-iváni malomtulajdonos — mint a *Bácsmegyei Napló* már megírta — egy zagrebi képeslapban, amely a dinárhamisítók fényképét közölte, az egyik képen ráismert arra a fiatalemberre, aki másfél évvel ezelőtt kicsalt tőle háromszázezer dinárt és megszökött. *Plavics*, aki a fénykép alatti szövegből megállapította, hogy a szállásmester *Madunics Máté* dalmáciai származású csavargó, jelentést tett felfedezéséről a noviszadi rendőrségnek, a hol meg is indították a nyomozást ebben az irányban.

A rendőrség *Plavics* szenzációs vallomása folytán *Madunics Máté*ban egy másik nagyobb pénzcsalás tettesét sejtí, amit az a körülmény is valószínűsít, hogy a második pénzhamisítási eset hasonló a *Plavics* esetéhez.

Tavaly tavasszal *Vukajlovics Gyura* jómódú gajevói birtokos hajón *Beograd*-ba utazott. A hajón megismerkedett vele egy idegen ember, aki *Ilic* *Nikola* kereskedőnek adta ki magát. Ez furfangos módon rábeszélte *Vukajlovicsot*, hogy menjen át vele *Zemunba*. Allig érkeztek meg *Zemunba*, amikor ismét egy ismeretlen ember — *Ilic* büntársa — csatlakozott hozzájuk és *Rilics* *Antalnak*, *Ame-*

rikából hazakeresztett dúsgazdag farmernek mondta magát és előadta, hogy ő azért jött haza Amerikából, mert elhalt atyja végrendeletében meghagyta, hogy utazzék haza és osszon szét jó emberek közt 50.000 dollárt. *Rilics* arra kérte a két társát, hogy segítsenek neki ebben. *Rilics* később érdeklődött *Vukajlovics* vagyoni viszonyai után és megtudta, hogy *Vukajlovicsnak* 25.000 dinár készpénze van.

— Jobb, ha elhozod ezt a pénzt — mondotta — legyen mindegyikünknek pénz, így nem fogok félni, hogy az enyémet akariátok elvenni. A fáradozásodért külön 5000 dollárt kapsz.

Ezzel az együgyű mesével behálózta a gajevói embert, aki hazament a 25.000 dinárért.

Ekkor ugyancsak előkerült egy vaskazetta, mindegyik beletette a pénzét, a kazetta *Vukajlovics*nál, a kulcs *Rilics*nél maradt. *Rilics* és *Ilic* eltűntek, *Vukajlovics* gyanút fogott, feltörte a vasszekrényt, de abban csak újságpapír volt.

Feljelentése szintén negatív eredményű maradt, de a rendőrség azt hiszi, hogy a gajevói csalást is *Plavics Gyóka* csalója, a pénzhamisító *Madunics Máté* követte el.

Felső-Bánát követeli

a bánáti közigazgatási beosztás megváltoztatását

Kikinda-környéki monstre-küldöttség Beogradban

Beogradból jelentik: *Kikindán* a környékbéli községek mintegy ötszáz kiküldöttjének részvételével január 25-én, mint a *Bácsmegyei Napló* jelentette, népgyűlés volt, amelyen a román határ-megállapítással kapcsolatos új közigazgatási beosztás hibáit tették szóvá és a módosi járáshoz csatolt több községnek a kikindai járáshoz való csatolását követelték. Ezenkívül több gazdasági természetű követelést is támasztott a népgyűlés, amely elhatározta, hogy kívánóságait monstre-küldöttség útján hozza a kormány tudomására.

A több mint száz tagu monstre-küldöttség hétfőn érkezett *Beogradba*. A küldöttség tagjai közt voltak többek közt: dr. *Simics* *Milos* orvos, dr. *Belénics* *Márkó* ügyvéd, *Budisin* *Misa*, *Bogdán* *Márkó*, *Jovanovics* *Sima*, *Messinger* *Hugo* kereskedők, *Milics* *Nikola*, *Milics* *Szvetisláv*, *Sudarev* *Száva* iparosok, *Gerhardt* *Miklós* (*Mastor*), *Mayer* *Ludwig* (*Soltur*), *Stoffer* *Johann* és *Simics* *Stevo* (*Mokrin*) és más községek vezető személyei.

A küldöttséget *Budisin* *Jocó* bánáti radikális képviselő vezette először *Nincsic* *Momesilló* dr. külügyminiszterhez, aki a miniszterelnökség tanácskozátermében fogadta a deputációt. A külügyminiszternek, mint a bánáti radikális-párt listavezetőjének a küldöttség átadta a kikindai népgyűlés által elfogadott határozati javaslatot, amely rámutat az új közigazgatási beosztás hibáira és a vidék gazdasági szükségleteire és ennek alapján a következő öt kérdés teljesítését kívánja:

1. *Charleville*, *Soltur*, *Sveti-Hubert*, *Heufeld*, *Mastor*, *Rusko-Seio*, *Molin* és *Tóba* községeknek a kikindai közigazgatási járáshoz való csatolását követelik, annál is inkább, mert ezek a községek a kikindai járásbíróshoz és a járási pénzügyigazgatóságához tartoznak.
2. Követelik a *Vilikikikinda*—*Mokrin*—*Banatsko-Arangyelovo* közti állami ut kiépítését.
3. Srspek *Crnjanak* *Sveti-Hubert*tel vagy *Kikindával* való vasuti összekötését kívánják keskenyvágányu vasut által

4. Kikinda—Heufeld—Srspi-Crnjaközt megyei ut kiépítését kéri.

5. Kívánják, hogy Kikindán állítsanak fel első osztályú vámhivatalt.

Nincsiás külügyminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy ismeri mindezeket a kívánásokat, amelyekről a kerület képviselőivel már több ízben tanácskozott és igyekezni fog odahatni a kormány tagjainál, hogy a követeléseket teljesítsék, annál is inkább, mert látja, hogy pártkülönbség nélkül kívánja a kerület a közigazgatási beosztás megváltoztatását.

A küldöttség ezután a parlamentbe ment át, ahol Makszimovics Bozsó belügyminiszter fogadta a kikindaiakat és kijelentette nekik, hogy az ügyben az illetékes közigazgatási hatóságoktól fog véleményt kérni. Ha ez a vélemény kedvező lesz, úgy a kormánynak nincs semmi kifogása a kívánások teljesítése ellen.

Végül Pasics miniszterelnöknél tiszteltette a küldöttség. A miniszterelnök a parlament miniszteri szobájában fogadta a küldöttséget, átvette a memorandumot és rendkívül jó hangulatban elbeszélgetett a deputáció tagjaival. Kijelentette Pasics miniszterelnök, hogy amit a nép akar, azt végre kell hajtani. Beszélgetés közben a miniszterelnök ráért a pancsevoi híd kérdésére is és kijelentette, tudatában van annak, hogy ez a híd milyen nagyfontosságú a Bánát gazdasági életében és ezért azt minél gyorsabban fel fogják építeni.

Délben a Paris-étteremben együttes ebédet vettek részt a küldöttség tagjai, majd délután felkeresték Alekszjevics Mita beogradi kerületi főispánt, a BBB osztályfőnököt és Zsivkovics Ljubát, a radikális klub elnökét, akiket ugyan csak felkérték kívánásaik támogatására.

Élet—halál

1.

Marusics Koszta szubotical vezető-ügyész temetésén az egész város részvéte kísérte utolsó útjára a halottat. A gyászkocsi mögött ott gyalogoltak mély bánattal a szívükben az elhunyt jóbarátai, ösmertései és azok is, akik csak hírből ösmerték Marusics Kosztát. Vasziljevics Ljuba államügyész a ravatáinál bucsuztatta el a legjobb barátot és legjobb kollegát, akivel szemben az égi ügyesség már bizonyára elejtette a vándort, amelyet hivatalból emel minden földi halandó ellen. Milyen furcsa és fájdalmas feladat: a rideg törvényszéki tanácssteremben, ahol az ügyész mindig vádbeszédeket mond, most gyászbeszédet tart elcsukló hangon a jóbarát.

Gyorgyevics Jován bíró a törvényszék ablakából bucsuztatta a halottat. Mindenki sirt. Ez nem a szónok művészete, könnyekre indítani a gyásznépet: ez a szív művészete. Dr. Milics Ivó egyetemi tanár a templom előtt mondott utolsó istenhozzádót Marusics Kosztának. Őt az életben is rajongó szeretet és melegség vette körül és ez a szeretet csak megsokszorozódva állt most síró sorfalat a halottnak.

2.

A temetőben már munkára készen várták a koporsót a sírásók. De a jóbarátok ezt az utolsó végtisztességet sem engedték át idegen kezeknek. Jovanovics Vászta városi jegyző és Pavlina tanító vették át a koporsót és engedték le a sírba gyöngéden, lassan, mintha csak az ágyba fektetnék.

3.

Vasziljevics Ljuba államügyész tudvalevőleg feltűnően hasonlított a megboldogultra, úgy, hogy sokszor össze is tévesztették már őket. A temetés másnapján Vasziljevics Ljuba a korzón ment keresztül. Ahogy visszanezített, észrevette, hogy két polgári öltözetű egyén követi. Betért egy üzletbe és már el is feledkezett a dologról, amikor az uccára lépve ismét maga előtt találta a két ide-

gent, akik mereven rábámultak. Szándékosan befordult egy mellékutcába, de az ismeretlenek ide is követték. Az államügyészt már idegesítette a dolog és megszóllította állhatatos kísértőt.

— Kik maguk? Mit akarnak?

A két gyanús ember álmélkodva csapta össze a tenyerét:

— Ó, kedves ügyész ur, úgy örülünk, hogy feltetszett támadni! Hisz tegnap ott voltunk a temetésén!

(—)

PUCERÁJ

A szellemes társasjáték

Nem, mi igazán nem kedveljük sem a trágárságot, sem a kétértelműséget. Mi sem áll távolabb tőlünk, mint az, hogy ilyesmi jelenjen meg ebben a rovatban. Azt hisszük, hogy nem vétünk a kötelelő elővigyázat ellen, ha szórul-szóra ideiktatunk egy részletet abból az izléses kis reklámfüzetből, amely a teáskanna védjegyjű teakeveréket akarja népszerűsíteni. A reklámfüzetek teáskanna alapja van s ott látható majdnem minden iskolásfiú és kislány kezében. A fűszer és csemegekereskedések, amelyekben teáskanna védjegyjű teát árulnak, százával osztogatják. Valóban hasznos kis füzet. Meg lehet belőle tanulni, hogyan kell jó, zamatos teát főni, miképp kell jó teasütéményt készíteni. Egyéb ilyen közhasznú tudnivalók mellett tartalmaz ez a kis reklámfüzet egy társasjáték receptet is, amelyet alábbiakban eredeti fogalmazásban és eredeti helyesírással közlünk.

Aszongya a kis huncut:

Teáskanna
védjegyjű tea társasjátékban
egy mulattató és jókedvű szórakozás

Két résztvevő elhagyja a társaságot és megbeszélnek maguk között egy tárgyat, melynek két értelme van, például: villa, (olyan mint evőeszköz és olyan mint épület) cylinder, (olyan mint kalap és olyan mint lámpaüveg) toll, (olyan mint íróeszköz és olyan mint kalapdisz). — A két résztvevő a társaságba visszatérve, felváltva jellemzik a választott szónak értelmét.

A választott szót nem szabad kiejteni, annak helyébe a szó »teáskanna« lép. A nem beavatott résztvevők kíséreljék meg aztán a helyes értelmezést eltalálni és aki a helyes szót eltalálni vélte, csatlakozik a játékosokhoz és résztvesz a teáskanna társasjátékban. Személyes ügyesség, jó ötletek és tréfás fordulatok a játékot vidámmá teszik.

Igy a Teáskanna s nyomban szolgál is a személyes ügyesség, a jó ötletek és tréfás fordulatok ragyogó példájával, amely tagadhatatlanul vidámmá teszi a kis gyerekek játékát.

Ime:

Például

a szó cylinder (olyan mint kalap és olyan mint lámpaüveg) lesz választva.

Résztvevők A. (cylinderkalap).

Az én teáskannám törhetetlen és kemény szőre van. Az én teáskannám férhakkal igen kedvelt. Az én teáskannám előkelő. Az én teáskannám mindig a felem van. Az én teáskannám alulról tölthetik. Az én teáskannám nem szabad vizet tölteni. Az én teáskannám csak kívül lesz használva.

Résztvevők B. (lámpaüveg).

Az én teáskannám átlátszó. Az én teáskannám gyakran lesz tisztítva. Az én teáskannám könnyen törik. Az én teáskannám két nyílása van. Az én teáskannám igen meleg lesz. Az én teáskannám nincs kiöntése. Az én teáskannám csak sötétben lesz használva.

A kis füzet e szellemes példákkal megmagyarázott társasjáték befejezéséig megírja, hogy »aki a résztvevők között a helyes szót kiejti, egy zálogtárgyat köteles leadni.«

Aránylag olcsón szabadul.

HIREK

— Ujságírók küldöttsége Pasics miniszterelnöknél. Beogradból jelentik: A jugoszláv ujságíró egyesület küldöttsége Kovacsics Kresimir egyesületi elnök vezetésével hétfőn délután felkereste Pasics miniszterelnököt, akit kértek, hasson oda, hogy a kormány minél előbb bocsássa ki az ujságírók jogviszonyát és a nyugdíjkérdést szabályozó rendeletet. Pasics miniszterelnök a küldöttségnek megígérte, hogy támogatni fogja az ujságírók kérését és ígéretet tett arra vonatkozóan is, hogy kétszázötvenezer dinárral fog a kormány hozzájárulni az ujságírók nyugdíjalapjához. Szrszkics törvényegységesítő miniszter, aki jelen volt az ujságírók fogadásánál, szintén megígérte, hogy már keddre anektra hívja össze az ujságírók megbízottait a rendelet-tervezet kidolgozására. A küldöttség felkereste dr. Radonics Jovánt, a pénzügyi bizottság elnökét is, aki szintén megígérte, hogy a költségvetési tervezet bizottsági tárgyalása során azon lesz, hogy a bizottság megszavazza a kiállításba helyezett kétszázötvenezer dináros előirányzatot.

— Uj horgosi jegyző. Szentáról jelentik: Gavanszki Tosó szentárói járási számvevőt a belügyminiszter Horgosra jegyzőnek nevezte ki. Marjanov Milán volt horgosi jegyzőt szentárói járási számvevőnek neveztek ki. Az új horgosi jegyzőt kedden, február másodikán iktatja hivatalába dr. Atanaszjevics Milán járási főszolgabíró.

— Rendelet a főszolgabírói pénztárak fokozottabb őrzéséről. Szomborból jelentik: A palánkai és a titeli főszolgabírói hivatalokban történt legutóbbi betörések folytán a szombori alispáni hivatal rendeletben hívta fel a megye területén működő főszolgabírói hivatalokat pénztáraknak fokozottabb őrzésére. A rendelet előírja, hogy a pénzkészletet csak Wertheim-szekrényekben szabad tartani és a főszolgabírokat személyesen teszik felelőssé a hivatalban őrzött összegekért.

— Megyebizottsági ülések Szomborból. Szomborból jelentik: Bácsmegye közigazgatási bizottsága február 6-ikán ülést tart, amelyen előkészítik a megyegyűlés tárgyszorozatát. Február 8-ikán a megye állandó választmánya ülésezik. Február 9-ikén a parragovói kőbányához kiküldött bizottság tart ülést, amelyen megszövegezik a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot a kőbánya eladása ügyében.

— Három gőzös pusztulása az Atlanti-Oceánon. Londonból jelentik: Az Atlanti-Oceánon több nap óta dühöngő szélvésznek eddig három gőzös esett áldozatul. Elsülyedt az angol „Antiene“-gőzös, miután legénységét az amerikai „President Roosevelt“-hajó a legnagyobb nehézségek árán meg tudta menteni. A brit „Baristan“ nevű gőzös 24 fős legénységével sülyedt el. A hajó hat emberét a német „Brémen“ mentette meg. A francia „Errington Court“ napok óta kormány nélkül bolyong a nyílt tengeren. A hajó első tisztje meghalt.

— Andrassy Imre gróf továbbra is fogva marad. Kassáról jelentik: A kassai ítélőtábla elvetette Andrassy Imre gróf felelősségét, amelyet a vizsgálati fogság ellen adott be. A felajánlott kétszázötvenezer korona kaució ellenére sem engedték szabadon Andrassyt.

— Lehetnek-e nők a szubotical kaszinó tagjai. A szubotical Polgári Kaszinó vasárnap délután tartotta közgyűlését, amelyen Miladinovics Milivoj azt az indítványt tette, hogy nőket is vegyen fel a kaszinó tagjai közé. Az indítvány nagy vitára adott alkalmat, majd végül Matijevics István királyi közjegyző, a kaszinó elnöke, a választmány elé utalta, azaz, hogy a legközelebbi közgyűlésen terjesszen elő ebben az ügyben javaslatot.

— A bródi községi választásokon a Radics-párt nagy győzelmet aratott. Bródból jelentik: Vasárnap tartották meg a bródi községi választásokat, amelyeknek eredménye: 9 Radics-párti, 1 cionista, 5 kommunista, 1 iparos, 3 horvát federalista, 2 független demokrata és 3 radikális. A Radics-párt a múlt választásokkal szemben 50 százalékos mandátum-szaporodást ért el.

— Van-e titkos szakasza a túrócszentmártoni csehszlovák megállapodásnak. Prágából jelentik: A szlovák néppárt vezetői nyílt levelet közöltek annak idején az osztrák lapokban, amelyben azt állították, hogy a csehek és szlovákok közt létrejött megállapodásnak van egy titkos szakasza, amely arról szól, hogy a csehek és szlovákok szövetségét csak tíz évre kötötték. Egy rágamazási pörben, amelyet a pozsonyi bíróság tárgyal a közeli napokban, előkelő tanut hallgatnak ki arra nézve, hogy csakugyan van-e ilyen titkos függelék a csehszlovák szerződésnek. Ki hallgatták Dula zólyomi főispánt, Zock püspököt, Derer minisztert, Jánoska evangélikus püspököt, Kmetka pozsonyi főispánt, Hlinka és Junga képviselőket.

— Egész nap lesz telefonszolgálat Bácskapalánknán. Beogradból jelentik: A postaügyi miniszter elrendelte, hogy Bácskapalánknán a telefonszolgálatot bevezessék.

— Az 1924. és 1925. évi jövedelmi adóalap Sentán. Szentáról jelentik: A sentai Gazdasági Bizottság a napokban tartott ülést, amelyen az 1924. és 1925. évi jövedelemadó kimutatásához szükséges adatokat terjesztették be. Ezen az ülésen megállapították, hogy egy hold föld átlagos évi termése buzában hat mázsa, tengeriben tíz mázsa, az átlagos haszonbér szántóföldnél holdanként 150—200 dinár, legelőnél 100 dinár, kaszálónál 150 dinár, szőlőnél 350—500 dinár. A Gazdasági Bizottság szerint a jövedelemadó alapja nem lehet magasabb annál az adóalagnál, amely után 1922., 1923. és 1924. évre már fizettek jövedelmi adót. Reméli az adóalap csökkentését, mert a sentai határban a föld hozadéka és értéke 1925-ben a felére csökkent. Az 1924. és 1925. évre július hónapban vetik ki a jövedelmi adót.

— Nemzetgyalázásért elítélt szabályai kereskedő. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék hétfőn nemzetgyalázásért 2000 dinár pénzbírságra ítélte Tóth József szabályai kereskedőt. Tóth azzal védekezett, hogy teljesen ittas volt, amikor az állítólagos nemzetgyalázást elkövette. A pénzbírság kirovása ellen felebbezett.

— A mézárászok betörője. Zmajeváról jelentik: Szombaton éjjel Stefan Adam zmajeváci hentesmester mézárászokba betört. A tettes zsákmányával, két tábla szalonnával már szökni akart, amikor az éjjeli őrszervezet és fellármázta a környéket. Többen üldözöbe vették a betörőt, akit csakhamar elfogtak. Kiderült, hogy a betörő Kiss József jómódu gazdagember, akit átadtak a batynai csendőrségnek.

— **A szentai lakáshivatal elnöke sem kaphat lakást.** Szentáról jelentik: Dr. Atanaszjevics Milán főszolgabíró, a szentai lakásbíró elnöke, aki már több hónapja el Szentán, még eddig nem tudott lakást szerezni, ezért Horgoson volt kénytelen lakást bérelni, ahol családjával együtt tartózkodik.

— **Felmentő ítélet egy zagrebi kommunista-pörben.** Zagrebből jelentik: A zagrebi törvényszék hétfőn hozott ítéletet az államvédelmi törvény alapján kommunista üzemekkel vádolt Skorics Vladimir és Prkce Iván magántisztviselők bűnpörében. A törvényszék mindkét vádlottat felmentette. Az indokolás szerint a vád a tárgyalás folyamán nem nyert teljes bizonyítást, az a tény pedig, hogy a vádlottaknál kommunista iratokat és könyveket találtak, még nem büntetendő cselekmény, mert senkinek sem írható elő, hogy saját használatára milyen könyveket vásároljon. Az ítéletkijáratásnál nagy munkástömeg jelent meg.

— **Radikális-párti népgyűlés Horvátországban.** Zagrebből jelentik: A radikális-párt vasárnap Gimán népgyűlést tartott, amelynek főszónoka Simonovics Milán szociálpolitikai miniszter volt, aki hangsúlyozta a megegyezés politikájának őszinteségét. Utána még Dodics, Pestic és Stepanovics radikális képviselők mondtak beszédet. A népgyűlésről üdvözlő táviratot küldtek a királynak és Pasic miniszterelnöknek.

— **Két évi börtönrre ítélték egy szokolhamisítót Pozsonyban.** Prágából jelentik: Szombaton ítélték a pozsonyi törvényszék Wassermann Sándor osztrák állampolgár fölött, aki hamisított 500 cseh koronásokat hozott forgalomba. Két évi börtönbüntetést kapott. Wassermann már kitöltött 15 havi börtönt Bécsben, ahol szintén pénzhamisítás miatt ítélték el. Szabadulása után jött át a határon és újból hamisított cseh bankjegyek értékesítésével próbálkozott.

— **A szovjet oroszországi tanulmányutra hívta Lloyd George-ot.** Londomból jelentik: A szovjet meghívta Lloyd George-ot tanulmányutra Oroszországba, ahol teljes mozgási szabadságot biztosítanak neki. Lloyd George megígérte, hogy mostanában ugyan nem, de későbbi időben elmegy majd Oroszországba.

— **A szuboticei gimnáziumi tanulók tanulmányutja.** A szuboticei főgimnázium nyolcadik osztályos tanulói husvét előtt háromheti tanulmányutra utaznak, mely alkalommal megtekintik az ország különböző részét. A főgimnázium igazgatósága jótékonyági akcióként indított a szegénysorsu tanulók érdekében, hogy ezek is résztvehessenek a tanulmányuton. A gimnázium igazgatósága eddig közel háromezer dinárt kapott adakozóktól, amely összeg két szegénysorsu diák utiköltségét fedezi. További adományokat szívesen fogad és kér a gimnázium igazgatósága.

— **Vadász-baleset.** Szentáról jelentik: Ifjabb Erdélyán Mihovoj gazdálkodó csütörtökön vadászból hazatérőben vállára vetette vadászpuskáját. A vadászfegyver elcsúszott és a vadász ballábát átlította. Súlyos sérülésével szállították a szentai kórházba.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Szekulics Sztóján noviszadi törvényszéki jegyzőt, hasonló minőségben a szuboticei kerületi törvényszékhez. Szekovics Miros topolai járásbírósi jegyzőt szintén a szuboticei törvényszékhez jegyzői minőségben áthelyezte.

— **A baranyai menekültek műsoros estje Beogradban.** Beogradból jelentik: A baranyai menekültek beogradi szervezete vasárnap jól sikerült műsoros estélyt rendezett, amelyen többek közt előadtak egy tréfás jelenetet a frankhamisításról.

Foltok a szivarványon. A béke csak most megbocsúlt régi szép napjait varázsolja vissza Sz. Szigethy Vilmos új regénye, amelynek közlését holnap, szerdán reggel megjelenő számában kezdi meg a Bácsmegeyi Napló. A regényhez Balázs Árpád készített illusztrációkat.

A folytatásos regényekkel szemben az olvasók nagy része idegenkedést érez s a folytatásos regények erre rá is szolgáltak. Sz. Szigethy Vilmos regénye kivétel, amelynek irodalmi kvalitásait nem csökkent az, hogy minden részlete érdekes. Gondoskodni kívánunk arról, hogy az olvasó élvezetét ne zavarja az, hogy a regényt csak folytatásokban olvashatja s ezért minden nap lehetőleg önálló részt közzünk le.

Balázs Árpád művészi illusztrációi harmonikusan simulnak a regény hangulatához s bizonyára fokozzák majd az olvasó érdeklődését.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Zaklan Blagoje ügyvédjelöltet a szuboticei járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

— **A csetnikek szlávaja.** Az ország csetnikszervezete február 15-ikén ünneplik meg szlávájukat. A csetnikek szlávájának megünneplésén országsszerte nagy előkészületek folynak.

— **Színheladás a Városi Színházban.** A szuboticei szláv színházban kedden este nyolc órai kezdettel fogja bemutatni Popovics Jován »Zla žena« (Rossz asszony) című háromfelvonásos bohózatát. A darabot Matijevics M. R. rendezi. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **A konkurrenctól lopott bőröket vásárolt.** Ilyen című közleményükre vonatkozólag Stein József annak közlését kéri, hogy ő a kérdéses bűntényben nem volt letartóztatva. Az eljárás során beigazolást nyert, hogy a bőröket rendszer napj áron vette meg és nem tudta, hogy azok lopott holmik.

— **Közrekerült betörő banda.** Zagrebből jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után elfogott egy tizennegy tagból álló betörő bandát, amely rövid idő alatt harminc betörést követelt el Zágrebben. A betörésekből származó holmik értéke meghaladja a félmillió dinárt. A rendőrség most az orgazdák után kutat.

— **Ne bántsd az asszonyt.** Noviszadról jelentik: Varga Ferenc gazda 1921. december 17-én Rumenkán tetteleg bántalmazta feleségét, aki nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A noviszadi kerületi törvényszék szombaton két és fél havi fogházra ítélte a harcias férjet, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **Kitiltották az Aradi Közlönyt.** Beogradból jelentik: A belügyminisztérium a Romániában megjelenő Aradi Közlönytől a postal szállítási jogát megvonta és kitiltotta az ország területéről. A minisztérium nem indokolja azt az elhatározást, amely egy progresszív szellemű lapot sujt.

— **A szentai kaszinó évi közgyűlése.** Szentáról jelentik: Vasárnap délután tartotta a szentai kaszinó az Amerika-szálló udvarán tisztújító közgyűlést dr. Hacker Kálmán igazgató elnöke alatt. Elnökké Vuics Jócó volt országgyűlési képviselőt választották. Alulnökök: Szárich Géza nyugalmazott polgármester és dr. Zagoricza Iván királyi közjegyző lettek. Igazgató: dr. Hacker Kálmán főgimnáziumi tanár. Titkár: Prckajszky Péter tanfelügyelő. Ügyész: dr. Peczár-szky Braukó ügyvéd. Pénztáros: Simon Mihály főgimnáziumi tanár. Könyvtáros: Rosenberg Emil tanító. Számvizsgálóbizottsági tagok: Löwinger József nyugalmazott igazgató-tanító és Polák Miksa tanító. Választmányi tagok: Szlávnics Miodrag, Opatic Zsarkó, dr. Móri Sándor.

dr. Ludaics Mihov, dr. Popovics Pavle, Mohácsi Pál, dr. Knezovics Mihov, Simonyi Sándor, dr. Lohu Mihov, Trklya Nikola, Bukovecz Ferenc, Szlávnics Ignác, Sztrilics Béla, Vuics Szávó, Lanadanszky Ljubomir, Bakay János, Forray Ferenc, Pelhov Dániel, Herczeg Emik Vironbal Dusan, dr. Tabakovics Andrija, dr. Spitzer Mór, Gyetvay Géza, Vámos János, dr. Keceli M. Ferenc, Oratos Andor, Bergel Ló, Szabó Mátyás, Lálles Mladin.

— **Körvadászat Molon.** Molról jelentik: Szombaton a környékbeli vadászegyletek bevonásával Mol határán nagy körvadászatot tartottak. A körvadászatot Alaburics Vászó, a molli vadászegylet elnöke rendezte. Este a vendégek tiszteletére bankett volt.

— **Három óriás amerikai léghajót építenek.** Washingtonból jelentik: Az építési programba felvett kormányozható léghajók közül két léghajónak egyenként 6000 köbláb űrtartalma lesz. Ezeknek a léghajónak költségeit egyenként négy millió dollárban irányozták elő. A harmadik léghajó kereskedelmi léghajó lesz s egy és fél millió dollárba fog kerülni. A haditengerészeti repülőügy főnöke azt az óhajátást fejezte ki, hogy a haditengerészetnek a jelenlegi státus fenntartására évi 1.650.000 dollárt engedélyezzenek.

— **Új ősembryomok Németországban.** Berlinből jelentik: Freiburg közelében, a freiburgi egyetem geológiai intézetének egyik tagja a jégkorszak ősemberek-lakta barlanglakásokra bukkant. A barlangból több lelet került napvilágra, amelyekről azonban eddig még bővebb hír nem érkezett.

— **A szombori magántisztviselők bálja.** Szomborból jelentik: A szombori magántisztviselők szombat este tartották meg báljukat. A kitünően sikerült mulatság egyike volt a szezon legfényesebb estélyeinek. A bál védnöke Lepedat Milos bankigazgató volt.

— **Új bírósági végrehajtó.** Az igazságügyminiszter Tolmácsi István dr. topolai járásbírósi végrehajtót fölmentette állásától. Romanov Vladimir szuboticei járásbírósi irnokot az igazságügyminiszter bírósági végrehajtóvá nevezte ki.

— **Két és fél évi börtönrre ítélték.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék hétfőn tárgyalta Gyina Pál, vizsgálati fogságban levő bácspeetrováci asztalos bűntényét, aki 1919 november 24-ikén Bácspeetrovácon Ilavacs Jan házába betört és 3000 dinár értékű holmit lopott el. Gyina múlt évi november 19-ikén Kulpiuban két helyen is betört és jelentékenyebb értékű holmikot lopott. Gyina lopásért 1922-ben már két évi börtönrre és 1924-ben lopásért hat-havi börtönrre volt ítélve. A törvényszék hétfőn két és fél évi börtönrre ítélte. Az ügyész megnyugodott, az elítélt felebbezett.

— **Zita exkirályné reumatikus fájdalmaira keres gyógyulást a gazosti kénfürdőkben.** A lapok jelentették már, hogy Zita exkirályné és két gyermeke megérkeztek Argeles-Gazostba. Argeles-Gazost Lourdes közelében fekszik, kétezer lakója van és kénforrásairól híres. Francia és spanyol orvosok ideküldik reumás betegeiket. A kénforrások vize 12—14 fok meleg.

— **Halálos szerencsétlenség a kulai gőzmalomban.** Kuláról jelentik: Nusz György kulai malommunkást vasárnap éjjel munkaközben halálos szerencsétlenség érte. Amikor a főtranszmisszió körül foglalatzkodott, észrevette, hogy az egyik kerékről lecsúszott a szij. Nusz megfogta a sziját, hogy egészen lerántsa a kerékről, a leőgő szij azonban elkapta és a levegőben megforgatva, a közelben álló közsűrűkőhöz vágta. A szerencsétlen ember teljesen összeroncsolva került el a földön. Néhány pernyi szenvedés után meghalt.

— **Betörés.** Adáról jelentik: Kiss Sándor adai földbirtokos házába csütörtökön éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak és ruhát és ágyneműt loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Jelmezbál Sztaramoraviceán.** A sztaramoraviceai aditkai klub február hó 14-én Farkas Béla vendéglőjében zártkörű jelmezbált rendez.

— **Béresék ha veszelészenek.** Szaribecseiről jelentik: Kálmán Mihály és Gregus János szarobráni béresék gazdaságuk udvarán összeverekedtek. Kálmán Mihály vasvillával hasbaszarta Gregust, aki súlyos sérülést szenvedett. A rendőrség Kálmánt őrizetbe vette.

— **Gyengeelméjű gyermekrontó.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség október 31-én letartóztatta Nyíri Dávid noviszadi pékmestert, akit gyermekrontással vádoltak. A noviszadi ügyészség a törvényszéki orvosok gyengeelméjűnek tartják és megfigyelés céljából beszállították a szentivécei elmeorvóintézetbe.

— **Járvány miatt bezárták a kupuszina iskolákat.** Szomborból jelentik: Kupuszina községben néhány nappal ezelőtt torokgyík járvány lépett fel. A járvány miatt az apatini tanfelügyelőség a kupuszina iskolákban szünetet rendelt el.

Krajjevbregei pezsgő a vezető márka

— **Fejberugta a jó.** Szaribecseiről jelentik: Tóth István petrovoszelői lakos tízéves István nevű fia a lovának akarkant vitt az istállóba. Az egyik jó valamitől megijedt és kirugott. A rugás Tóth Istvánt a fején érte. A kis fiu állapota életveszélyes.

— **Női cross-country Zagrebban.** Zagrebból jelentik: Az atlétikai szövetség jövő vasárnap, cross-country-t rendez nek számára.

— **A szuboticei »Szeretet Négyzet«** február hó 6-án este a Bárány-szálló összes termeiben »Matróza«-bált rendez.

— **A Gragyanszka Kaszinó** február 4-én, csütörtökön este 8 órakor társasvacsorát rendez tagjai és azok családtagjai és vendégei részére. A résztvenni óhajtok legkésőbb február 3-án, szerdán délig névszerint jelentkezzenek a Kaszinóban. A vigalmi bizottság.

— **Cigánybál Szaribecsejen.** Szaribecseiről jelentik: A szaribecseji cigányzenészek a szegény gyermekek javára február 18-án a Central-kávéházban cigánybált rendeznek.



Nagy szőnyeg kiárúsítás

EBÉDLŐ és URISZOBÁBA

Axminster, Velvet, Argaman és Smyrna minőségben

Francia Filz, Spárga, Kokusz és Plüsch

futószőnyegek

mélyen leszállított ol.só árakban

Székely és Vujkovics

divatházban

Cégtulajdonos:

Székely Mátyás, Subotica.



Vágyókat szabadlábra helyezik. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken dr. Enyedi Róbert vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot Rákosi Mátyás és társai, valamint Vági István és társai ügyében. A lefolytatott vizsgálat eredménye alapján dr. Enyedi Róbert vizsgálóbíró elrendelte Vági István, Weiszhaus Aladár, Hajdu Henrik, Grovovszky Ede, Krizel János, Boros-Braun István és Steinlein Sándor szabadlábrahelyezését, akiknek bűnösége mellett semmi komoly adat nem merült fel. Az ügyészség a vizsgálóbíró végzését megfőlebbezte a vádtanácsához. Vági és társai a vádtanács döntéséig továbbra is fogva maradnak.

Órát lopott a cigányvajda unokája. Petrovoszeléről jelentik: Kolompár György petrovoszelői cigány betört Molnár Anrás órásmester üzletébe, ahonnan kilenc zseborát és egy harmonikát elloptott. Kolompárt a rendőrség letartóztatta, de egy óvatlan pillanatában megszökött. A tolvaj unokája a kilencven éves korában meghalt Kolompár László cigányvajdának, aki cigánykörökben arról volt nevezetes, hogy életében még egy gombostűt sem lopott. Kolompár György helyre akarja hozni a családi becsületet ezért ezt a csorbát.

Adományok. Deutsch Izidorné nagymennyiségű ruhát és cipőt, Neumana Lenke pedig két zsák burgonyát és egy zsák lisztet adományozott özvegy Czéhner Andorné útján a szegényeknek. Czéherné a szegények nevében ezúton mond köszönetet az adományokért.

A védtelen nő Szentán. Szentáról jelentik: Január 31-én a szentai nyomdászok és grafikusok bálát rendeztek. A táncmulatság előtt Drégely Gábor »A védtelen nő« című vígjátékát adták elő. A darab főszereplői: Budai Imre, Bernyik Rózsika, Molnár Ferenc, Szabó Mariska, Szügyi Annuska, Morgenstern Zoltán, Pap Bözsike, Tényi Rózsika nagy sikert arattak.

Női- és gyermekfelhőneműt a legújtanosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Gyomor- és bélzavaroknál, szorulásnál, fölüvödésnél, felbőgözésnél, homlokfájásnál, étvágytalanságnál 1—2 pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztés útját. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a »Ferenc József« vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dícsérik. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

FILM

A testőr — filmen

Az első Molnár Ferenc-film most érkezett Szubotícára. A Katolikus Legényegylet helyiségében működő Népmozgó az elmúlt héten mutatta be »A testőr« filmváltozatát, amelynek ötletesebb és jobb filmet az utolsó évek módjában és gécesekben tobzódo filmgyártása alig tud felmutatni. A film bőségesen kihasználja Molnár Ferenc vígjátékának mulatságos helyzetét és a szokatlanul jó szcenáriumon megérezni a szerző gondosságát és rendezői ötletét. A vígjáték frissességével pergő jeleneteket tiszta fotográfiák rögzítik meg és a legjobb plain-air felvételek következnek sűrűn egymás után. A főszerepekben Korda Mária és Alfréd Abel az átlagos film-alakításnál sokkal maradandóbbat adnak és az epizód-szerepek is kitünő színészek kezében vannak. A rendező bebizonyította, hogy gazdasági méretek nélkül is lehet ötletes és jó filmet csinálni. A közönséget egy kellemes színházi est benyomásával ajándékozta meg a Népmozgó »A testőr« bemutatásával.

KÖZGAZDASÁG

A vasúti tarifa megváltoztatása. A szubotícai kereskedők és gyárosok egyesülete felhívást intézett tagjaihoz, hogy öt napon belül jelentsék be a vasúti tarifa megváltoztatására irányuló kívánságaikat. Minden kívánságot alaposan meg kell indokolni. A kereskedők kívánságait azután a kereskedők egyesülete a tarifabizottság elé fogja terjeszteni.

Csüdkérés. Noviszadról jelentik: A noviszádi hitelezői védegyelet a noviszádi kerületi törvényszéknél Treuer Ferenc temerini kereskedő ellen a csőd elrendelését kérte.

A szombori tőzsdéigynökök eskütétele. Szomborból jelentik: Péntek délelőtt a szombori terménytőzsde ügynökei a tőzsde helyiségében letették a hites ügynöki esküt. Az egyházi funkciót Pavlovics Marko görögkeleti plébános, Gyurics József katolikus lelkész és dr. Guttmann Simon izraelita rabbi végezték. Az eskütételnél jelen volt a tőzsde vezetője dr. Polics Emil elnökkel élén.

Az utánvételek kifizetése. A vasúti vezérigazgatóság rendeletet küldött a vasutállomásoknak az utánvételi követelések gyorsított kifizetése tárgyában. A rendelet büntetés terhe mellett előírja, hogy az utánvételeket és kísérő okmányait a fuvarlevél kiváltásának napján haladéktalanul vissza kell küldeni. A feladó állomások tartoznak a feladókat az utánvételezett összeg folyósításáról, valamint a letét elszámolásáról legkésőbb másnap értesíteni. Az utánvét és letét kifizetését minden hétköznap foganatosítani kell. A rendelettel a hivatalok vezetőinek és ellenőrző közegeinek kötelességévé teszi, hogy a rendelethez szigorúan nem alkalmazkodó közegek ellen indítsanak vizsgálatot.

Még mindig nincs rádiója



CSAKIS VILÁGMÁRKÁS VEVŐKÉSZÜLÉKEKET TART, SZÁLLIT, FELSZEREL ÉS ENGEDÉLYT SZEREZ

RADIÓ-VÁLLALAT

„KONRATH“ D. D. SUBOTICA

PAŠIČEVA ULICA 1. - TELEFON 628.

UTOISÓ PÁRISI DIVAT: „GENRE DE ROSE — ROUGE MANDARINE“ BOURJOIS — PARIS

PATKÁNY PATKÁNYIRTÓSZER doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Velliki-B-ékeken.

BUTOROKAT lefizetésre clad 8768 "ATLAS" d.d. Novisad, Šumadij s a u. 10 (Holt-rentul)

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló vasárnapi példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyben a hatodik oldalon

Kasszafurók garázdálkodnak a Vajdaságban

Nyomozás a szentai gimnázium betörői után

cikk a következő címváltozással jelent meg.

Garázdálkodnak a kasszafurók a Vojvodinában

Nyomozás a sontai gimnázium betörői után

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kladóhivataltak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyaralások kerülnek ki sorsolásra.

KINTORNA

Az új gazdag felkeresi tudós barátját, aki könyvtárszobájában fogadja.

— Eppen Goethét olvasom — mondja a tudós.

— És mit írt? — kérdezi az új gazdag

— Megörültél, Péter? Tíz dinár borralvalót adsz a pincérnek? Nem vagyunk mi frankhamisítók.

— Hallgass asszony, nézd milyen gyönyörű bundát adott rám az én ócska téllkabátom helyett.

— No, Marcsa, kérdezi az új asszonyt a nagynénje, hogy vagy megelégedve az uraddal.

— Jó ember az, most már csak pofoz.

— És neked ez tetszik?

— Már hogyne tetszene, mikor azeiótt rugni is szokott.

SPORT

Az MTE nyerte a Vasas-vándordíjat. Budapestről jelentik: A Vasas-vándordíjat végérvényesen az MTE birkozói nyerték meg. A vándordíj-verseny főszencziója volt Szalay (MTE) szereplése, aki a nagyközépsúlyban indult és a MAC személynét, a fiatal Szabót pompás küzdelem után tussolta. Részletes eredmény: Légsúlyban: 1. Skerlecz (MTE). 2. Fehér (Kaposvár). 3. Neuburger (Törökvs). Pehelysúlyban: 1. Németh (MTE). 2. Széll (Vasas). 3. Klinger (UTE). Könyvsúlyban: 1. Matura (MTE). 2. Harmat (Kaposvár). 3. Ujvári (Törökvs). Kisközépsúlyban: 1. Szauer (MÁV). 2. Imrek (MTE). 3. Matuska (Postás). Nagyközépsúlyban: 1. Szalay Imre (MTE). 2. Ferenczy (MÁV). 3. Szabó (MAC). Nehézsúlyban: 1. Miskey (MAC). 2. Jakab Lajos (MAC).

BUDAPEST: Amatőr válogatott—FTC 1:0 (0:0). Az amatőrök megérdemelten győztek. Az FTC-ből Blum, Hungler II és Pataky tünettek kl. Fuhrman rossz volt.

Vasas—VAC 5:3 (2:1). Barátságos.

BAK—III. ker. 3:2 (2:2).

BÉCS: Amateure—Vienna 4:0 (2:0). Simmering—Hertha 5:2 (3:0). WAC—Wacker 1:1 (0:0).

PRÁGA: Slavia—WSC (Bécs) 2:1 (2:0).

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. február 1.

Budapest deviza 1255.75—1261.25, valuta 1256.75—1261.25.

Prága deviza 59.50—60, valuta 59.80—60.30.

Berlin deviza 741—743 milliárd márka, valuta 735—739 milliárd márka.

Bécs deviza 1250.5—1254.5, valuta 1250.5—1256.5.

Trieszt deviza 43.85—43.90

London deviza 276.

Newyork deviza 176.75.

Zürich, febr. 1. Zárlat: Beograd 9.145. Páris 1950, London 25225, Newyork 518.5, Brüsszel 23575, Milánó 2085, Amszterdam 208, Berlin 123.40, Bécs 73, Szófia 3.55, Prága 15.345, Varsó 72.50, Budapest 72.60, Bukarest 2.325.

Beograd, febr. 1. Zárlat: Páris 213, London 27595, Newyork 5660, Brüsszel 259, Milánó 22850, Amszterdam 2280, Berlin 1351, Bécs 798, Prága 168, Budapest 7975, Bukarest 2480.

Zagreb, febr. 1. Zárlat: Zürich 1092.26—1096.26, Páris 213.09—215.09, London 275.28—229.28, Newyork 56.50—56.80, Berlin 1348—1352, Bécs 797.30—804.30, Prága 167.55—168.55, Trieszt 228.17—229.37.

Noviszádi terménytőzsde, febr. 1. Buza: 5 vagon bácskai 290—295 dinár. Tengeri: 5 vagon bácskai új, szombori kerületből 110 dinár, 5 vagon bácskai új, fővonal 112.50 dinár, 3 vagon szeremi, Ruma-paritás 116 dinár. Irányzat: változatlan.

Rádió-műsor
Szerdán, február 3-án
(A városok melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (530): D. u. 4.15: Hangverseny (Strausz-szerzemények). 5.50: Felolvasás. 8: Színházi előadás. (Három kis vígjáték.) Utána zene.

Graz (397): D. u. 4: Hangverseny. 7.35: Mendelssohn-est. 9.25: A rendőrzenekar hangversenye.

Budapest (546): D. e. 9. 30: D. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 4: Gyermekmesék. 5: Cigányzene. 7: Előadás. 8.30: Dal-est.

Milano (320): D. u. 4.30: Jazz-band. 9: Hangverseny.

Barcelona (325): D. u. 7.05: El Trió Rádió. 10: Pillangó kisasszony előadása.

London (365): Este 9: Mendelssohn-est.

Oslo (382): Este 8: Hangverseny. 9: Előadás. 9.30: Brahms-quartett.

Hamburg (392.5): Este 8: »Carmen« előadása.

Münster (410): D. u. 4: Hangverseny. 5.30: Tézene. 8.30: Zenés darab.

Róma (425): D. u. 5.10: Hangverseny. 6: Jazz-band. 8.40: Opera-részletek.

Toulouse (441): Este 9.45: Hangverseny. 10.30: Részletek a Parasztbecsületből. 11.30: Hangverseny.

Lipsc (452): D. u. 4: Hangverseny. 5: Gyermekelőadás. 8.15: Mendelssohn-est.

München (485): D. u. 7: Hangverseny. 8.30: Operette-előadás.

Zürich (515): D. u. 4: Tánc-zene. 8.15: Előadó-est.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Hangverseny.

Berlin (505): D. u. 4.30: Hangverseny. 8: Mendelssohn-est. 10.30: Tánc-zene.

75 dinárért 1 kilogram kiváló finom teasüteményt kap a STEINER cukrászdában, Subotica. — Telefon 206.

NYILTTÉR.

30.000

dinár temetkezési segélyt

fizető „JEDINSTVO” halotti társulat igazgatósága ismét telten felhívja a tagokul jelentkezettek, hogy tagsági könyvecskéiket legkésőbb f. évi február hó 15-ig annál is inkább váltsák ki — mert ezen idő eltelte után az egyesülettel szemben minden igényüket elveszítik és helyek más jelentkezőkkel töltetnek be.

Az igazgatóság határozata alapján az egyesület újabb (100) száz tagot vesz fel alapító vagy reudes tagul.

Jelentkezéseket Suboticán elfogad az egyesület vezetősége (iroda: VI. Nikola Kujundžić ul. br. 1., nagytemplom megett). Bajmokon Kis János ur. község háza és Cservenkán Staudt József tanító ur.

Helyi képviselők az ország bármely részéről kerestetnek.

A suboticiai jelentkezők felvétele az egyesület hivatalos helyiségében naponta eszközöltetnek. A felvételkor a tagnak személyesen meg kell jelennie.

Kórházi vagy szegényházi ápolott tagul fel nem vehető.

Minden tagnak temetkezési segélyre csak abban az esetben van igényjogosultsága, ha tagsági könyvecskéjét már kiváltotta.

Subotica, 1926. január hó 27-én

Igazgatóság

Segíts magadon, az Isten is megsegít!

Első Sombori Kiházasító és Temetkezési Egyesület alakulóban van és tagokat vesz fel. Az egyesület egy a kiházasult valamint elhalt tagjai után

20.000 Dinárt

fizet ki, ennek ellenében az esetenkénti díj 30.— Dinár. Az egyesület tagja lehet mindenki korra való tekintet nélkül az alapszabályokban lefektetett feltételek mellett. A tagok az egyesület megalakulása utáni napon jogaik élvezetébe lépnek. — Azon tag, aki 400 esetet befizetett, fizetési kötelezettsége megszűnik, könyvecskéje nyugdíjba megy, jogai továbbra is fenállván, házasság vagy elhalálozás esetén megkapja a

20.000 Dinárt

A kiházasuló osztályhoz tartozó tag ha elhalna, a befizetett összeget teljes egészében hozzátartozóinak visszafizettetik.

Bővebb felvilágosítás nyerhető: Vojnits István Kralja Petra ulica 17., Dr. Abramovic ügyvédi iroda, Ludwig Mihály fodrászüzlet.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy Lidákné szül. Néder Borbála I. kör, Trenkova ul. 1. számú házában levő fűszer- és vegyeskereskedését átvettem. Ezennel felszólítom a fentnevezett összes hitelezőit, hogy követeléseiket dr. Vilhelm Jenő suboticiai ügyvédnél (I. Aleksandrova ul. 4) 8 nap alatt jelentsék be, mert ellenkező esetben követeléseiket el nem ismerhetem.

Rédei Tibor.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192.

Távíratcím: Kenderipar.

Detailüzlet: Városi bérpalota.

Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

UTITAKARÓK

ÉS

LÓPOKRÓCOK

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA

Tisztelettel értesitem üzletfeleim és ismerőscimet, miszerint

fatelepet nyitottam,

kérem jóindulatu támogatásukat vagontételben tüzfára, valamint kez, készön és vágottfára házhoz szállítva.

Teljes tisztelettel

Buchwald Gyula

Oslobodjenja ul. 42.

(Senta ut) telefon 176.

770

V. b. Julije Horvat, fakereskedő dárdai lakós csódtömege 1926. február 9-én d. e. 9 órakor Dárdán, bírói árverés útján eladatik. Közelebbi felvilágosítás ügyvédi irodámban nyerhető.

Dárda, 1926. február 1.

Dr. Péchy Károly ügyvéd

910

SAVET GRADA SUBOTICE

Broj 1605/1926. sen.

Oglas

Opština grada Subotice raspisuje ovime ofertalnu licitaciju za izdavanje pod višegodišnji zakup

Kafanu Park Kralja Petra

koja bi se imala izgraditi u Parku Kralja Petra, koji se nalazi u središtu grada Subotice, na najprometnijem mestu nasuprot željezničke stanice.

Zakupnina za celo vreme zakupnog roka u iznosu od Dinara 900.000. ima se platiti unapred, kako je to predviđeno uvetima.

Nudiloci dužni su položiti kauciju u iznosu od dinara 100.000 u gotovom novcu ili uložnoj knjizici Gradske Stacionice u Subotici.

Propisano taksi-rano ponuda imadu se dostaviti Sebazu grada Subotice najkasnije do 8. marta 1926 10:30u sati prepodne. Naorti kafane i uveti zakupa mogu se dobiti u gradskom Inžinjerskom Odelenju uz naplatu od Din. 100.

Otvoranje ponuda izvrsiti će se 8. marta 1926. u 10:30 sati prepodne.

U Subotici, dne 30. januara 1926.

Savet Grada Subotice.

903

Felhivás

A „ZSIVOT” Kiházasító Egyesület értesíti a már kiházasodott tagjait, hogy a folyamatban levő átszervezési munkálatokhoz szükséges adatok bemondása végett az egyesület hivatalos helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

Hivatalos óra : naponként d. u. 2-6 óráig Subotica, 1926. január 26.

Az elnökség.

898

EBBEN A HIDEGBEN

Ön is felvehet egy BECK-féle szövött Pullovert vagy mellényt.

Egyes darabok gyári áron alul kaphatók

BECK JENŐ

kötött-szövöttáru gyár detail üzletében

Pašičeva ul. 8. (Gőzfürdő mellett)

„HÖLGYEIM”
elegáns kalapot és olcsón csakis az elismeréssel
ESZTERKA
női kalapszalomban
Aleksandrova ulica 9.
vásárolhat.
Atalakítások bécsi modeltek után.

Schlager-féle
BÖRÖNDÖK
és **BÖRÁRUK**
a legjobbak. Megrendeléseket és javításokat elfogadjuk
SUBOTICA
Aleksandrova ulica 1.

Cseh samottégla minden méretben és
samottliszt
legolcsóbb árban
Cserépkályhák
1300 D.-tól felállítva kapható
Mihajlo Takač
pedár, Subotica, Agina ulica 2.
(Zenede mőgőit) 185

ELŐNYOMDÁT
MÓDERNŰL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

INGYEN
nem
de 8 dinárért
1 liter FEHÉR BORT kaphat
STEINFELDNÉL
Ugyanott házi szüksegletére fűszer- és csamege árakat olcsón szerezhet be
Vilsonova ulica 8.

Naponta friss
pörköltkávét
kapható
Sugár Manónál
Subotica, Rudičeva ul.

Pénzintézetek, iparvállalatok
részére mérelegfüzeteket s minden más nyomtatványokat jutányosan és izlésezen készít
„Minerva” nyomda, Subotica
Árajánlattal szolgálunk!

Faszén
Mütrágya
Rézgálic
eladására keresek minden községben helyi ügynököket, továbbá egy tisztességes utazót
Lederer Leó
bankház, Sombor.

Gépész felvétetik
Bohn Testvérek
Vel.-Kikinda téglagyárában
Ajánlatok eddigi működések közléseivel — Bohn Testvérek címre V.Kikinda küldendők.

Eladó
Sombori határban, közvetlenül „Miličič” vasutállomás mellett, 30 kt. hold prima
szántóföld
kitünő karban lévő gazdasági épületekkel jutányos áron azonnal. — Bővebb információt Dr. Veselovski József sombori ügyvéd ad.

Kaicé illatszertár ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladóknak árendedmény. Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.

Szárazból

ISMÉNT KAPHATÓ
 I-a 60 dinár 100 méter
 II-a 50 " 100 " "
 III-a 40 " 100 " "
BÉLIPAR R. T. SUBOTICA



Miért volt az 1925-ös őszi bécsi vásár eredményes? **Mert** Bécsben, Közép-Európa központi piacán 7000 kiállító a legdusább választékban és legolcsóbb áron ajánlta gyártmányait.

Keresse fel tehát Ön is a
X. nemzetközi bécsi vásárt
 1926 március 7—13.

Különlegességek: Nemzetközi autómobil- és motorkerékpár kiállítás „a villamosság és mezőgazdaságban.” Vadászati kiállítás. Tápszer és fogyasztási cikkek kiállítása.

Utlevél láttaozás nincs.

Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés! — Menetdíjkezdmény a jugoszláv és osztrák vasutakon és a Dunán.

Felvilágosítással és vásárigazolványokkal szolgál:

BÉCSI VÁSÁR R. T. WIEN VII.

továbbá a tiszteletbeli képviselők.

Subotica: Schenker & Co. Első Jugoszláv Szállítási R. T.

DIÁKOK SZÜLEINEK

Középiskolai rendes és magántanulóknak.

A „Hajduković” magángimnázium tanárai továbbra is előkészítenek tanulókat (nőket) a középiskola minden tantárgyára.

A nyári kurzusra — tehát oly tanulóknak, akik júniusban vagy augusztusban akarnak vizsgátni — a beiratkozás megkezdődött és február 15-ig tart, amikor az előadás kezdődik. Ebben az iskolában a következő kurzusok vannak:

1. **Magántanuló (nők)** akiknek nincs megfelelő iskolai képzettségük, de erre most szükségük van.

2. **Magántanulóknak (nőknek)**, akik magánuton akarnak egy vagy több gimnáziumu osztályt elvégezni, hogy az elvesztett időt pótolják.

3. **Magántanulók (nők)**, akik állami vagy egyéb szolgálatban állnak és akiknek ekszisztenciája kellő iskolai képzettség hiányában nincs biztosítva, szorgalmas tanulással egy kurzus (4—5) hónap több gimnáziumi osztályról is levizsgálhatnak, mint magántanulók. Azoknak a tanulóknak, akik az előadásokat nem látogathatják, levélbeli oktatás.

4. **Rendes tanulók (nők)**, akik rossz osztályozás vagy egyéb ok miatt valamely iskolai évfolyamot elvesztették, ebben az iskolában rövid idő alatt pótolhatják.

5. **Rendes tanulók (nők)**, szakiskolai végzettséggel az iskola révén a gimnáziumba mehetnek át és ott vizsgázhatnak.

6. **Diákok, iparosok, tisztviselők és bárki**, aki gimnáziumi végzettséget akarnak szerezni, ezt az iskola révén könnyen megszerezhetik.

7. **Reál iskolai érettségivel bírók**, akiknek latin nyelvből póttérségire van szükségük, ezt leggyorsabban és legbiztosabban megszerezhetik.

Minden tanuló a kurzus végétől állami tanárokból álló bizottság előtt vizsgát tesz és a végbizonyítványt állami gimnáziumból kapja, amely az állami iskolák végbizonyítványaival mindenben egyenlő.

Csak elismert szakorok működnek, úgyhogy minden szorgalmas tanulóknak az eredményt biztosítani tudjuk.

A felszerelés elismerten legjobb. A feltételek kedvezőek.

Vidéki diákok részére lakásról, ellátással vagy a nélkül az igazgatóság gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással és a beiratkozásokat végzi.

D. Popović Beograd, Muta pova ul. 34. (Čubura)

Telefon szám: 16 63.

„KASINA”

ÉTTEREM, SÖRCSARNOK ÉS FALATOZÓ

Telefon: 35—25 BEOGRAD Terazije 25.

UJ TÉLIKERTJÉBEN

kiváló minőségű hazai és idegen konyha, kitűnő sör

Figyelmes kiszolgálás, olcsó ár!

Minden este 6 órától koncert.

KANADÁBA

Földmunkások és telepes családok

A kanadai kormány 1926 tavaszára megengedte földmunkások és parasztcsaládok kivándorlását.

A létszám csekély és nem léphető túl

Akikaközlebbi feltételek iránt érdeklődnek megkapnak minden

FELVILÁGOSÍTÁST INGEN

CANADIAN PACIFIC

Beograd-Vilsonova 107.

Zagreb-Petrinska 40.

11124

Sty. szerül
 csiphefüggönyök
 ágyterítők, zongoratakarók és lakások díszítésére szolgáló mindennemű
 diszkézimunkák
 a legkényesebb ízlelnek megfelelően készülnek
Gabriel Juliska
 szalonjában, Budapest,
 I. Döbrentei-tér 6
 Telefon József 59—96
 Kivándor: állásajánlással szolgálnak

Címét, kitért, litográfiai munkát, rézvények, betétkönyvek, domborajomást, dobozokat, üzleti könyvet, gyógszertárak részére precíz dobozokat a legutányosabban szállít
FISCHER ERNŐ
 grafikai műintézet Subotica
 10892

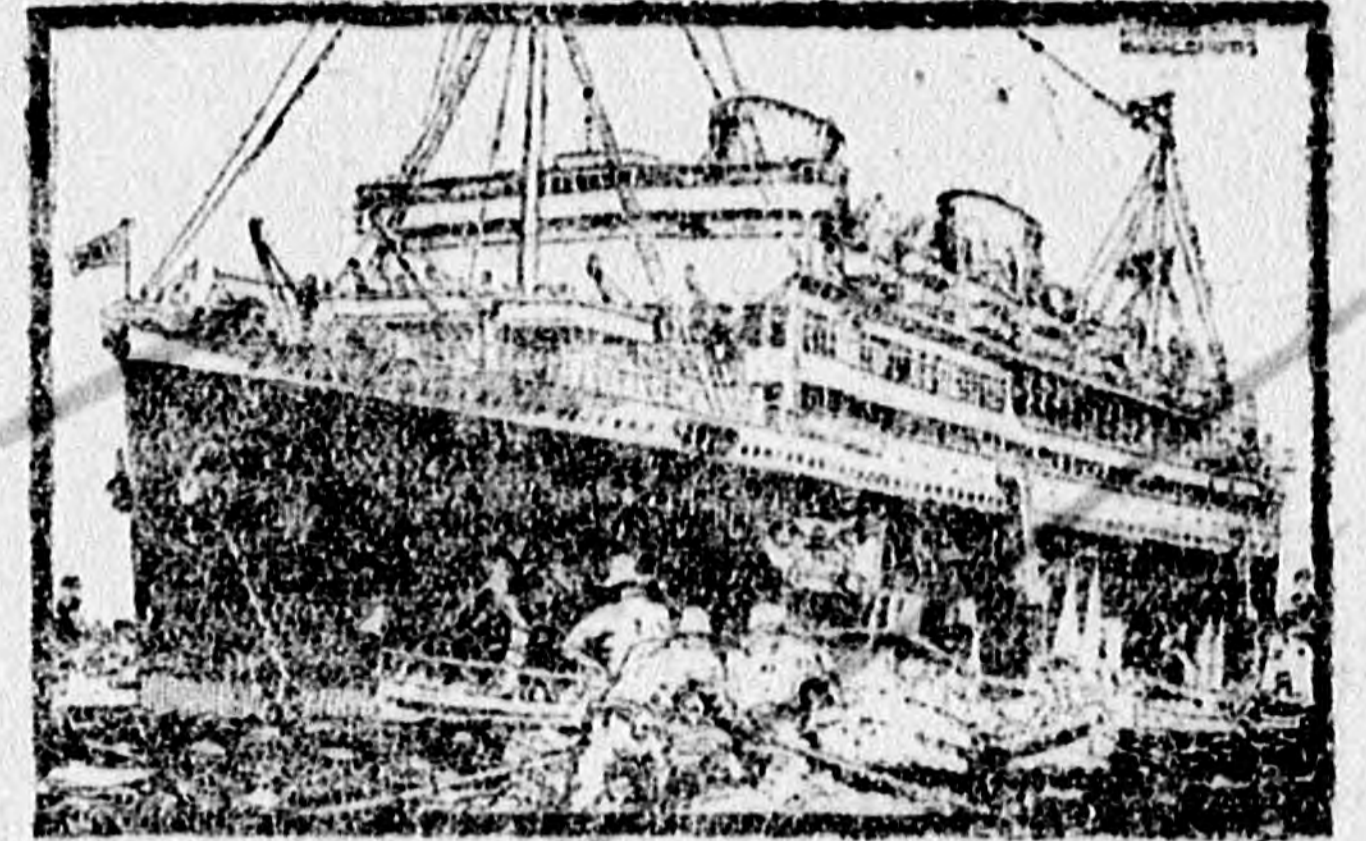
Sentán jól felszerelt könyvnyomda eladó.
 Cím a kiadóban. 820

ROYAL MAIL LINE

Angol hajózási vonal

A világ legnagyobb motorgőzösének első utja

„AUSTRIAS”



32.000 brutto tonnás

Cherbourgól 1926. február 26-án

DÉLAMERIKÁBA

Jugoszláviai ügynökségek: Zagreb Trg 1. 17. Beograd Karadjordjeva 91. Ljubljana Kolodvorska Cesta 26. Vel.-Bečkerek Kralj Aleksandra 4. Split Dioklecijanova Obala 8. Bitolj Boulevard Aleksandra 168. Metković Ivo Veraja. Sarajevo Srpska Prometna Banka. Gruz Srpska Prometna Banka.

Első és másodrendű

bükkhasábtüzfát

dorongfát prima száraz minőségben, továbbá bükkfaszenet szállít vagonkételekben a legolcsóbb napiárak mellett.

MAVRO ALCHEIM

PODRAVSKA SLATINA (SLAVONIA)

Eladó 2 ház Novisadon

Az egyik áll 4 szoba, előszobával, 1 nagy raktárral és az összes mellékkeliségekkel; a másik áll 2 szoba, előszoba, konyha és éleškamrából. — Mindkettő azonnal beköltözhető.

Közelebbit:

Grünberger Lipót Novisad, Kralja Matija ulica 1.

Telefon 414 szám.



Kralja Petra 26.

MŰSZAKI VÁLLALAT NOVISAD

RAKTÁRON elektromotorok, dinamok, benzínmotorok, villanyzerelési cikkek, csatlárak és az összes műszaki anyagok. **RADIO TELEFONOK** és azok összes alktrézsel.

VÁLLALJA villanytelének építését épügy mint azok finanszírozását. 630

MŰSZAKI IRODA szakképzett, autorizált és diplomás mérnökökkel. Aránylatokkal és költsévetésekkel költségmentesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

A JUGOSLAV GANZ RT. BEOGRAD
 A TUNGSRAM RT. ZAGREB
 ÉS TÖBB NAGY KÜLFÖLDI GYÁR } **GYÁRI LERAKATA.**

